

EU-subsidiemonitor 2021-2027

Provincie Noord-Holland

Projectteam:

Martijn Panjer

Chantal Peters

Julia van Loon

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Algemeen beeld programma's	5
Organisaties en samenwerkingen	15
Niet-projectgebonden financieringen: leningen en directe betalingen	23
Benchmark	25
Bijlagen	28

Inleiding

Aanleiding

In opdracht van de provincie Noord-Holland heeft ERAC een inventarisatie uitgevoerd van Europese subsidies en projecten met organisaties die zijn gevestigd in de provincie Noord-Holland. Deze inventarisatie heeft betrekking op de nieuwe programmaperiode 2021-2027. De resultaten hiervan worden gepresenteerd in dit rapport. De gepresenteerde cijfers hebben als peildatum **1 september 2025**.

In deze monitorrapportage ligt de focus op de programmaperiode 2021-2027. Dit betekent dat de gegevens over de periode 2014-2020 niet meer zijn opgenomen. Gegevens over de periode 2014-2020 zullen waar van meerwaarde gebruikt worden als een korte vergelijking tussen de vorige en de huidige periode, bijvoorbeeld op het gebied van tempo van subsidietoekenningen. Omdat de gegevens van de periode 2014-2020 nauwelijks meer wijzigen, hooguit (beperkt) financieel, werken we deze gegevens niet meer bij. De 'eindstand' van deze programmaperiode is weergegeven in de vorige rapportage met peildatum 1 september 2023.

Hoofdconclusie

Vanaf het begin van de programmaperiode 2021-2027 tot aan de peildatum 1 september 2025 is **€ 1.449.156.234** Europese subsidie toegekend aan **909** unieke organisaties (**2.381** projectdeelnames) in de provincie Noord-Holland. Deze organisaties besteden de subsidie bij het realiseren van **2.023** projecten. Hieruit volgt een werkgelegenheidseffect in de provincie Noord-Holland van **20.802 fte**. Met de verschillende projecten wordt een CO2-reductie van **65.124 ton** bereikt.

De investeringsimpuls aan totale projectkosten in de provincie Noord-Holland bedraagt op basis van de multiplier **€ 1.996.112.875**. De verwachte vervolginvesteringen bedragen **€ 299.104.933**.

Ten slotte zijn ook EIB-leningen aan organisaties in de provincie Noord-Holland onderdeel van deze inventarisatie. De totale omvang van deze investeringen betreft **€ 1.947.882.867**.

Leeswijzer

Dit rapport heeft de volgende opbouw:

- Hoofdstuk twee: Toegekende Europese subsidie per 1 september 2025
- Hoofdstuk drie: Samenwerking
- Hoofdstuk vier: Analyses
- Hoofdstuk vijf: Benchmark

Als bijlagen zijn opgenomen:

- Informatie over de opzet van de inventarisatie
- Deelgegevens Alkmaar en omstreken
- Deelgegevens Amstelland en Meerlanden
- Deelgegevens Amsterdam
- Deelgegevens Gooi en Vechtstreek
- Deelgegevens Kop van Noord-Holland
- Deelgegevens West-Friesland
- Deelgegevens Zaanstreek Waterland
- Deelgegevens Zuid-Kennemerland / IJmond
- Informatie over het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid
- Beschrijving van de Europese programma's
- Korte duiding van de Sustainable Development Goals (SDG's)

De informatie is weergegeven in overzichtelijke tabellen, figuren en andere visuals. In de tabellen zijn gele balken weergegeven, via deze balken is in de relatieve verhouding van de aantallen in de tabellen ten opzichte van elkaar direct visueel zichtbaar. Daarnaast worden de tabellen, figuren en andere visuals waar nodig toegelicht.

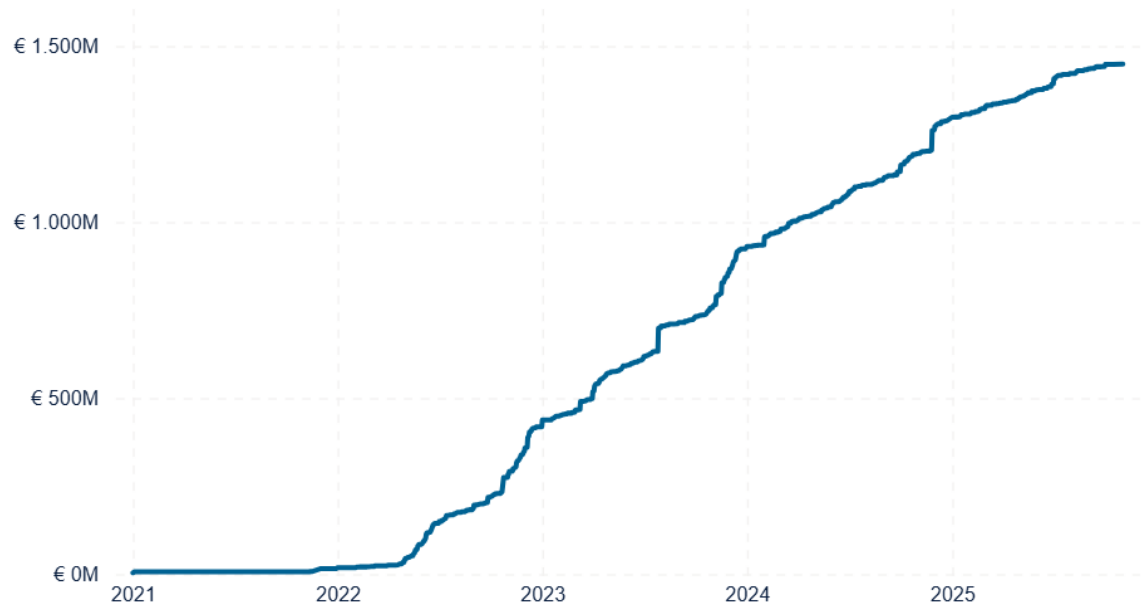
Algemeen beeld programma's

Europese subsidie in de provincie Noord-Holland

Per peildatum 1 september 2025 is binnen de programmaperiode 2021-2027 in totaal **1,45 miljard euro** aan Europese subsidie toegekend aan organisaties¹ in de provincie Noord-Holland. Hiervoor dragen deze organisaties bij aan het realiseren van **2.023** projecten. Tabel 1 geeft de kerncijfers van dit peilmoment weer. In figuur 1 is de ontwikkeling van de subsidietoekenning per provincie weergegeven.

Europese subsidie	Partners	Unieke organisaties	Projecten	Arbeitsplaatsen
€ 1.449.156.234	2.381	909	2.023	20.802

Tabel 1: Totaalcijfers provincie Noord-Holland voor programmaperiode 2021-2027

Figuur 1: Cumulatieve groei toegekende Europese subsidie in de provincie Noord-Holland

¹ Rechtspersonen of entiteiten, zoals bedrijven, overheidsinstellingen, non-profitorganisaties, onderwijsinstellingen of samenwerkingsverbanden, die in aanmerking komen voor Europese subsidies en gevestigd zijn in de provincie Noord-Holland.

Vergelijking huidige en vorige programmaperiode

Om de toegekende subsidie beter in perspectief te plaatsen, is het nuttig om een vergelijking te maken met hetzelfde meetmoment in de vorige programmaperiode, namelijk **1 september 2018**. Op dat moment bedroeg de toegekende subsidie aan organisaties in de provincie Noord-Holland **€ 926.594.116** binnen **2.220 projecten** en **1.347 unieke organisaties**.

Het positieve verschil van **€ 522.562.118** tussen de twee meetmomenten laat een stijging van **56%** zien in de toegekende subsidie binnen de huidige programmaperiode. Tegelijkertijd is er sprake van een verschil in het aantal projecten (-197) en in het aantal unieke organisaties (-438) ten opzichte van de vorige programmaperiode.

Het meest opvallende verschil tussen beide peilmomenten betreft het ESF+-programma. In de vorige programmaperiode waren op het meetmoment 781 projecten geregistreerd, die destijds in korte tijd openbaar werden gemaakt. In de huidige periode zijn tot dusver 34 projecten gepubliceerd; een publicatiegolf van vergelijkbare omvang heeft (nog) niet plaatsgevonden.

Opvallend is verder dat het aantal unieke organisaties dat subsidie ontvangt lager ligt. Momenteel nemen dus minder verschillende organisaties deel aan minder projecten, terwijl het totale subsidiebedrag juist hoger is. Een belangrijke kanttekening bij de vergelijking is dat sommige programma's in de nieuwe periode zijn aangepast qua vorm en inhoud, terwijl ook programma's zijn beëindigd en andere programma's nieuw zijn toegevoegd.

Europese subsidie en aantal projecten naar Europees programma

In deze paragraaf zijn de resultaten van de programmaperiode 2021-2027 in subsidie en aantallen projecten naar Europees programma voor de provincie Noord-Holland weergegeven.

	Projecten	Europese subsidie
Europese regie	1.729	€ 1.283.430.166
CEF	22	€ 89.747.272
COSME	9	€ 1.384.524
Creative Europe	51	€ 10.480.319
Digital Europe	45	€ 15.618.743
ERASMUS+	369	€ 61.673.635
Europe for citizens	62	€ 7.517.995
European Defence Fund	17	€ 15.302.650
Horizon Europe	1.080	€ 1.043.507.660
Innovation Fund	2	€ 0
Interreg VIC Europe	6	€ 1.192.038
Interregional Innovation Investments (I3)	6	€ 3.323.836
LIFE	55	€ 24.745.888
ELENA	1	€ 2.497.500
European Urban Initiative	4	€ 6.438.105
Nationale regie	89	€ 65.626.280
AMIF	6	€ 9.337.731
EMVAF	43	€ 1.932.510
ESF+	34	€ 53.283.132
ISF	6	€ 1.072.907
Regionale regie	205	€ 100.099.788
EFRO 2021-2027 Noord-Nederland	12	€ 906.535
EFRO 2021-2027 Oost-Nederland	9	€ 746.361
Interreg VIA Duitsland-Nederland	7	€ 313.404
Interreg VIA Vlaanderen-Nederland	8	€ 1.232.570
Interreg VIB Noordzeeregio	13	€ 4.304.844
Interreg VIB North West Europe	12	€ 4.327.865
Just Transition Fund (JTF)	37	€ 50.358.433
Kansen voor West III	99	€ 37.145.041
OPZuid EFRO 2021-2027	8	€ 764.735
Totaal	2.023	€ 1.449.156.234

Tabel 2: Aantal projecten en Europese subsidie per Europees programma²

Opmerkingen bij tabel 2:

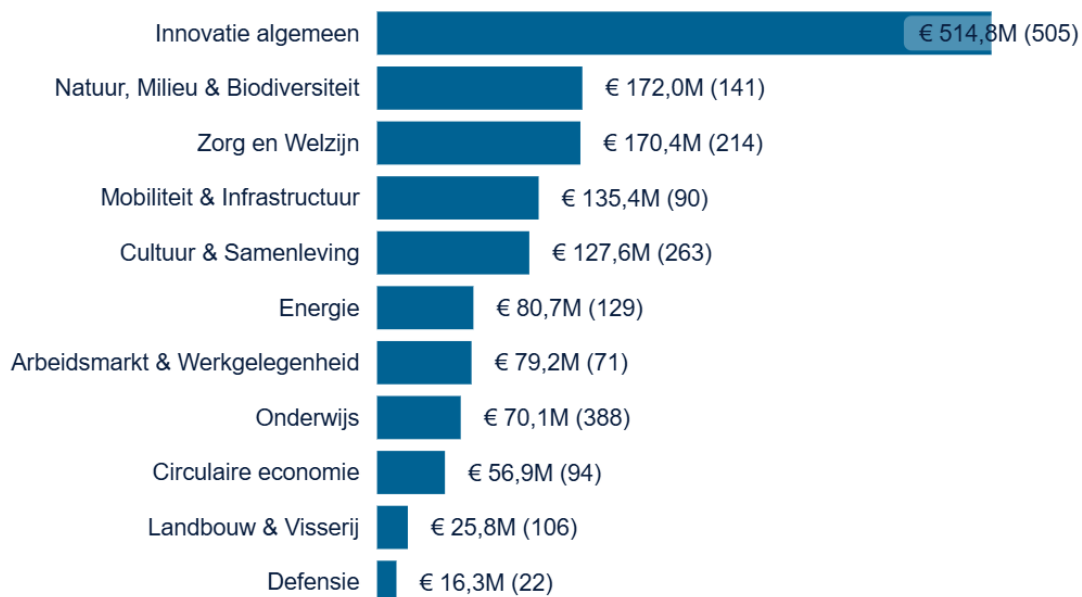
² In deze inventarisatie zijn de projectgebonden subsidietoekenningen binnen het ELFPO-programma buiten beschouwing gelaten, aangezien de beschikbare gegevens op de peildatum nog onvoldoende volledig waren om deze betrouwbaar in het bovenstaande overzicht op te nemen. In alle daaropvolgende tabellen en visualisaties is het ELFPO-programma derhalve niet meegerekend.

- Binnen de provincie Noord-Holland wordt veruit de meeste Europese subsidie toegekend aan organisaties die deelnemen in projecten onder Europese regie (€ 1,3 miljard en 1.729 projecten). Deze organisaties ontvangen de meeste Europese subsidie uit Horizon Europe: € 1 miljard Europese subsidie voor 1.080 projecten. Stichting Climate-KIC International Foundation neemt binnen dit programma deel aan 40 projecten voor een bedrag van € 147,3 miljoen. Universiteit van Amsterdam neemt aan de meeste projecten deel in dit programma, namelijk 189.
- Na Horizon Europe ontvangen Noord-Hollandse organisaties de meeste Europese subsidie vanuit het programma CEF (€ 89,7 miljoen). Binnen dit programma participeert Schiphol Nederland B.V. in vier projecten voor € 30,5 miljoen Europese subsidie.
- Onder regionale regie is de meeste Europese subsidie toegekend aan Noord-Hollandse organisaties die participeren in JTF-projecten (€ 50,4 miljoen), gevolgd door Kansen voor West III (€ 37,1 miljoen). Binnen JTF ontvangt Thorizon Engineering B.V. als Noord-Hollandse organisatie met € 7,4 miljoen de meeste Europese subsidie door deelname aan het project 'ZILT'.
- Onder nationale regie is het programma ESF+ met € 53,3 miljoen het meest omvangrijk qua Europese subsidie toegekend aan Noord-Hollandse organisaties. Gemeente Amsterdam neemt als centrumgemeente deel aan zes ESF+-projecten voor een bedrag van € 20,2 miljoen. Stichting Voedselvangnet ontvangt € 15,8 miljoen door deelname aan het project 'Voedselvangnet – VBN – Financieel Paspoort'.
- Binnen het Innovation Fund nemen Lanzatech B.V. en Titan LNG B.V. ieder deel aan één project, zonder hiervoor een Europese subsidie te ontvangen. Het gaat om de projecten 'HySkies: A partnership to develop Sustainable Aviation Fuel' en 'First Bio-LNG to Marine Shipping', waarbij beide organisaties betrokken zijn als kennispartner of geassocieerde partner. De totale projectomvang voor Nederlandse partners bedraagt € 32 miljoen voor HySkies en € 4,3 miljoen voor First Bio-LNG to Marine Shipping.
- Opvallend is dat organisaties uit Noord-Holland deelnemen in projecten van EFRO Noord-Nederland, Oost-Nederland, OPZuid en diverse Interreg-programma's. Hoewel deze programma's buiten het eigen programmagebied vallen, nemen Noord-Hollandse organisaties toch deel vanwege hun specifieke kennis en expertise.

Europese subsidie naar sector

Europese subsidie naar bestuurlijk thema

In deze paragraaf is de toegekende Europese subsidie verdeeld naar de bestuurlijke thema's. Onderstaand figuur geeft deze verdeling per bestuurlijk thema weer, waarbij tussen haakjes ook het aantal projecten staat vermeld.

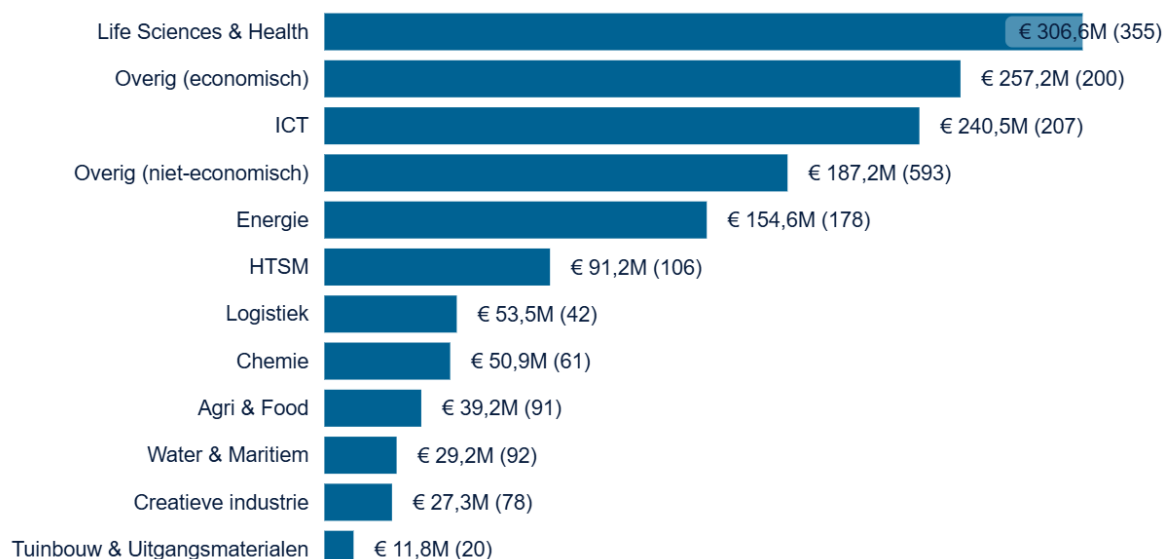
Figuur 2: Europese subsidie (en aantal projecten) per bestuurlijk thema

Opmerkingen bij figuur 2:

- De meeste Europese subsidie en projecten waarin Noord-Hollandse organisaties participeren, vallen onder het bestuurlijk thema 'Innovatie Algemeen' (€ 514,8 miljoen en 505 projecten). Hiervan vallen 388 projecten en € 467,9 miljoen Europese subsidie onder Horizon Europe. Binnen dit bestuurlijk thema neemt GÉANT Vereniging deel in zeven projecten voor een bedrag van € 112,7 miljoen Europese subsidie. De projecten binnen dit bestuurlijk thema zijn voornamelijk te koppelen aan de topsectoren 'ICT', 'Life Sciences & Health' en 'HTSM'.
- Onder de bestuurlijke thema's 'Natuur, Milieu & Biodiversiteit' en 'Zorg en Welzijn' wordt de meeste Europese subsidie toegekend aan Noord-Hollandse organisaties die deelnemen aan projecten binnen Horizon Europe (respectievelijk € 159,5 miljoen en € 162,8 miljoen).
- Universiteit van Amsterdam participeert in 62 projecten binnen het thema 'Cultuur & Samenleving' voor een bedrag van € 50,3 miljoen Europese subsidie. Aan het thema 'Arbeidsmarkt & Werkgelegenheid' zijn voornamelijk ESF+-projecten te koppelen waaraan Noord-Hollandse organisaties deelnemen voor € 52,3 miljoen Europese subsidie. Dit projecten binnen dit bestuurlijk thema komen voornamelijk terug binnen de topsectoren 'Energie' en 'Logistiek'.
- Het programma ERASMUS+ is met name terug te zien onder bestuurlijk thema 'Onderwijs' (€ 61,6 miljoen Europese subsidie en 368 projecten).
- Alle zeventien projecten waar Noord-Hollandse organisaties aan deelnemen binnen European Defence Fund vallen onder bestuurlijk thema 'Defensie'. Onder dit thema vallen eveneens vier projecten binnen Horizon Europe en één binnen CEF met participatie van Noord-Hollandse organisaties. Twaalf projecten waaraan Stichting Koninklijk Nederlands Lucht- En Ruimtevaartcentrum deelneemt vallen onder dit thema, samen goed voor een bedrag van € 8,8 miljoen Europese subsidie.

Europese subsidie naar topsector

Alle projecten zijn gecategoriseerd naar economische topsector volgens het nationaal topsectorenbeleid. Economische projecten die niet onder deze sectoren te plaatsen waren, zijn ingedeeld onder 'Overig (economisch)'. De niet-economische projecten zijn weergegeven als 'Overig (niet-economisch)'.³

Figuur 3: Europese subsidie (en aantal projecten) per topsector

Opmerkingen bij figuur 3:

- De meeste Europese subsidie die Noord-Hollandse organisaties ontvangen door deelname aan projecten kan voornamelijk worden gekoppeld aan de topsector 'Life Sciences & Health' (€ 306,6 miljoen). Hieronder vallen voornamelijk projecten binnen Horizon Europe (330) waarin Noord-Hollandse organisaties participeren. Binnen deze topsector ontvangt Stichting Amsterdam UMC € 96,7 miljoen Europese subsidie door deelname aan 112 projecten, waarvan 110 projecten binnen Horizon Europe.
- Op de topsector 'Logistiek' na, wordt de meeste Europese subsidie toegekend aan Noord-Hollandse organisaties die deelnemen aan projecten binnen Horizon Europe. Binnen de topsector 'Logistiek' ontvangen Noord-Hollandse organisaties het grootste deel van hun Europese subsidie uit het programma CEF: € 36,7 miljoen. Aan de topsector 'Energie' is voornamelijk Europese subsidie uit CEF-projecten waaraan Noord-Hollandse organisaties deelnemen te koppelen: € 40,8 miljoen. Aan Noord-Hollandse organisatie in het project 'Electrification Airside Schiphol Zero Emission' wordt de meeste Europese subsidie toegekend (€ 20,2 miljoen in totaal).
- Onder de topsector 'HTSM' is de meeste Europese subsidie toegekend aan Noord-Hollandse organisaties die deelnemen aan het project 'NG10 Commons Fund' binnen Horizon Europe (€ 25,1 miljoen in totaal, waarvan € 23,7 miljoen toegekend aan Stichting NLNet).
- De categorie 'Overig (niet-economisch)' heeft betrekking op de projecten die geen directe economische meerwaarde hebben.

³ Niet-economische projecten komen bijvoorbeeld voor in programma's als Erasmus+ of Creative Europe. Dit zijn programma's die niet-economisch georiënteerd zijn.

Europese subsidie naar Sustainable Development Goals (SDG's)

In deze paragraaf wordt de toegekende Europese subsidie weergegeven naar SDG's. Doelstellingen van programma's op zowel nationaal, regionaal en Europees niveau zijn vaak te koppelen aan minstens één van de zeventien SDG's, net zoals de doelstellingen van de projecten die subsidie hebben verkregen. Ieder project is op basis van hun desbetreffende doelstelling aan de SDG's gekoppeld die hier het meest op aansluit, behalve als geen van de SDG's van toepassing was (categorie 'Niet van toepassing').

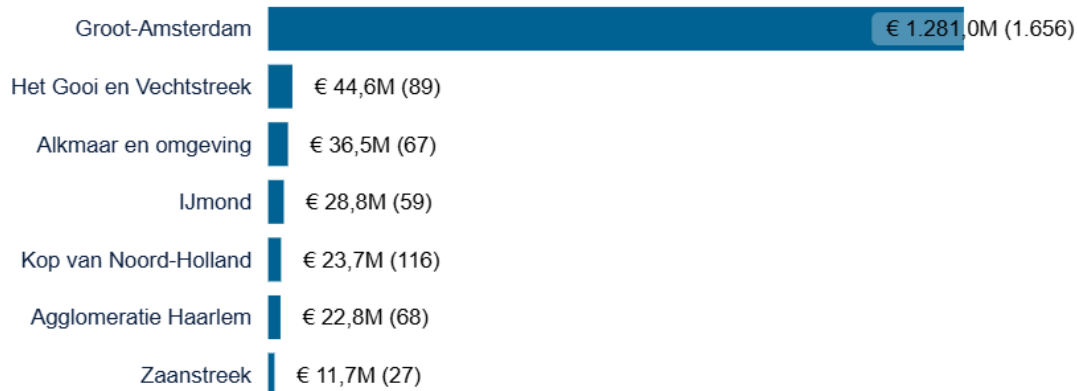
Figuur 4: Europese subsidie (en projecten) naar SDG's

Opmerkingen bij figuur 4:

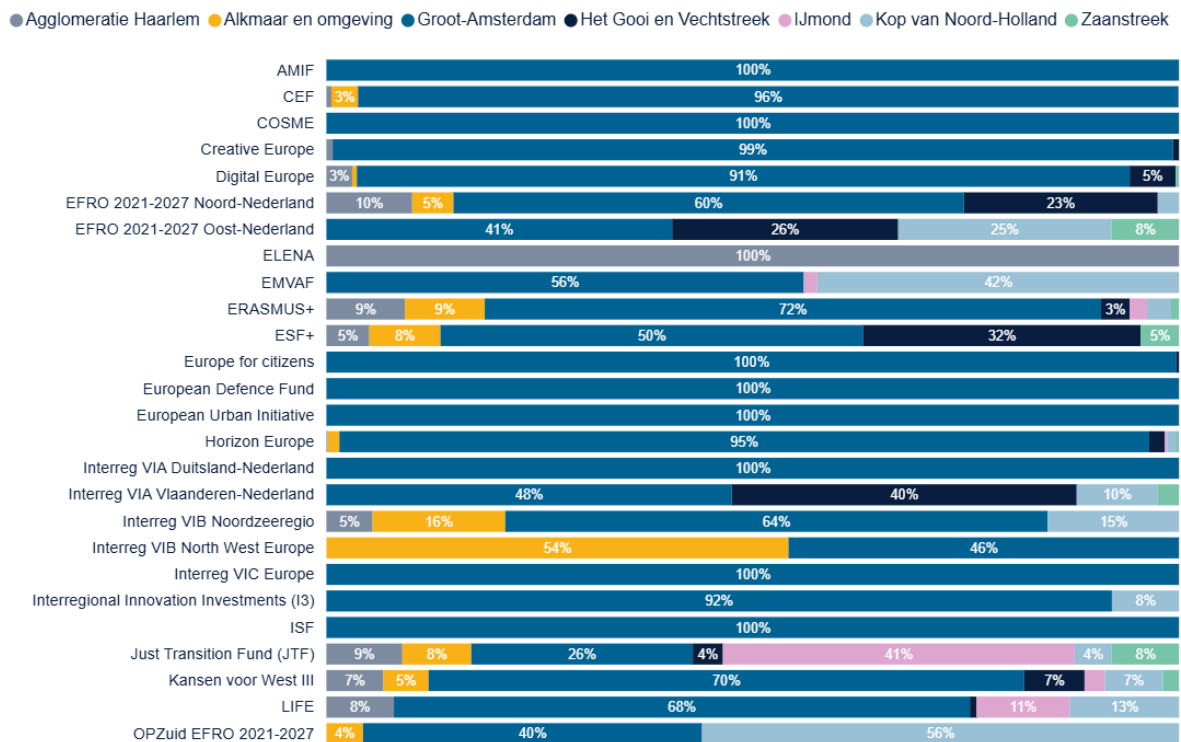
- De SDG 'Industrie, innovatie en infrastructuur' is voor de provincie Noord-Holland de grootste SDG op het gebied van Europese subsidie (€ 297,6 miljoen). De projecten binnen deze SDG vallen met name onder Horizon Europe (193), Digital Europe (40) en EFRO (32). Andere programma's zijn CEF, JTF en LIFE.
- De SDG 'Kwaliteitsonderwijs' telt de meeste projecten waaraan Noord-Hollandse organisaties deelnemen: 423. Binnen deze SDG ontvangen Noord-Hollandse organisaties voornamelijk Europese subsidie uit de programma's Horizon Europe en ERASMUS+: respectievelijk € 80 miljoen en € 61,6 miljoen.
- De SDG's 'Vrede, justitie en sterke publieke diensten' en 'Verantwoorde consumptie en productie' nemen binnen de Europese subsidies een relatief lage positie in, maar omvatten desondanks een groot aantal projecten. Dit wijst erop dat projecten binnen deze SDG's gemiddeld kleiner van omvang zijn dan projecten binnen andere thema's. Voor 'Vrede, justitie en sterke publieke diensten' zijn met name Horizon Europe, Europe for Citizens en het European Defence Fund vertegenwoordigd, terwijl voor 'Verantwoorde consumptie en productie' vooral Horizon Europe en het EMVAF een belangrijke rol spelen.

Europese subsidie geografisch uitgesplitst

In deze paragraaf wordt de toegekende Europese subsidie en het aantal projecten weergegeven naar COROP-regio's in de provincie Noord-Holland (figuur 5). De verdeling van de toegekende Europese subsidie per organisatietype is weergegeven in kaartvorm.

Figuur 5: Europese subsidie (en projecten) per COROP-regio

Figuur 6: Verdeling Europese subsidie per Europees programma naar COROP-regio

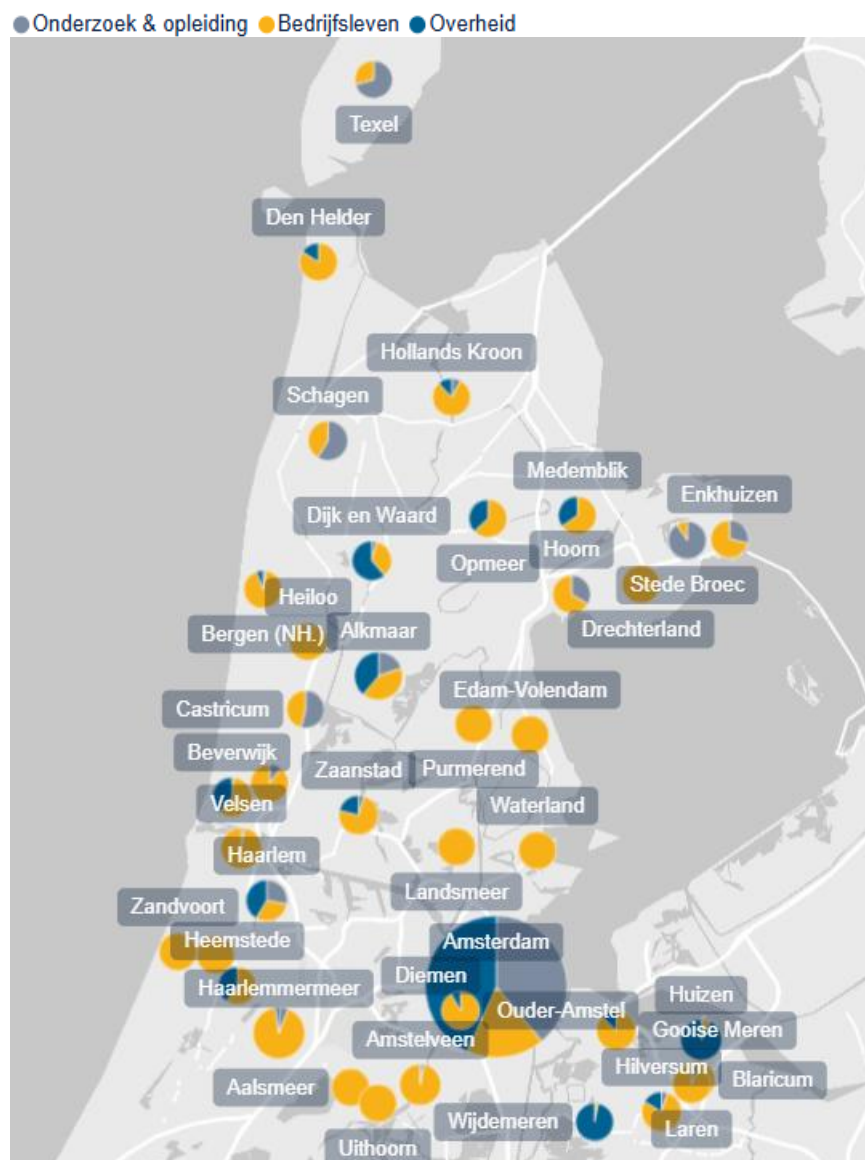
Opmerkingen bij figuur 5 en 6:

- Noord-Hollandse organisaties in de COROP-regio Groot-Amsterdam participeren in veruit de meeste projecten en ontvangen daarmee de meeste Europese subsidie. Acht Europese programma's kennen daarnaast enkel deelname van organisaties in deze COROP-regio en in elf andere programma's ontvangen deze organisaties eveneens de meeste Europese subsidie.
- De overige COROP-regio's liggen dicht bij elkaar wat betreft toegekende Europese subsidie. Organisaties in de Zaanstreek participeren in de minste Europese projecten en kennen enkel

deelname in negen Europese programma's. Agglomeratie Haarlem kent als enige COROP-regio deelname aan het programma ELENA.

- Binnen de COROP-regio's Alkmaar en omgeving, Groot Amsterdam, Het Gooi en Vechtstreek en Kop van Noord-Holland ontvangen organisaties de meeste Europese subsidie door deelname aan projecten binnen Horizon Europe. Daarentegen ontvangen organisaties in IJmond en Zaanstreek de meeste Europese subsidie door participatie in JTF-projecten. Organisaties in COROP-regio Agglomeratie Haarlem tellen echter de meeste projectdeelnames en Europese subsidie binnen ERASMUS+.

De overzichtskaart geeft de Europese subsidie per gemeente per organisatietype weer.

Kaart 1: Europese subsidie per gemeente in de provincie Noord-Holland naar organisatietype

Gecreëerde werkgelegenheid

De cijfers uit tabel 3 zijn gebaseerd op de categorisering van ieder project naar één van de 21 categorieën in de EIM-rekentool. Uit deze tabel blijkt een totaal werkgelegenheidseffect van **20.802 fte** door de toegekende Europese subsidie. Zoals in de tabel te zien is, worden voor enkele EIM-categorieën – ongeacht de projectomvang of andere specificaties – geen arbeidsplaatsen voorzien.

Maatregel	Europese subsidie	Arbeidsplaatsen
Ontwikkelingen van technologie en innovatie in speerpuntsectoren	€ 628.888.131	6.666
Bedrijfsgerichte maatregelen rond het faciliteren van ondernemerschap in het MKB	€ 2.366.436	106
Bedrijfsgerichte maatregelen rond het stimuleren van ondernemerschap in het MKB	€ 1.147.888	82
Bereikbaarheid en mobiliteit (geen infrastructuur)	€ 82.355.822	0
Bereikbaarheid van kenniscentra, hoogwaardige werklocaties en bovenregionale voorzieningen en toplocaties	€ 6.538.729	0
Duurzaam revitaliseren en herstructureren van bestaande bedrijfsterreinen	€ 425.858	0
Herinrichting landelijk gebied	€ 2.280.206	11
Intensiveren van R&D-capaciteit in de regio	€ 54.678.034	310
Kwaliteitsverbetering openbare ruimte	€ 6.995.611	0
Kwaliteitsverbetering werklocaties	€ 217.087	0
Ontwikkelen en stimuleren ict-toepassingen in MKB	€ 9.844.109	525
Oprichten en uitbreiden kennisinstellingen	€ 52.336.138	1.180
Scholing en arbeidsmarkt	€ 146.427.293	7.972
Stimulering clustervorming in sectoren	€ 392.777.876	3.933
Uitbreiding en modernisering cultureel aanbod	€ 16.103.945	0
Verbetering milieukwaliteit	€ 41.630.717	0
Verbetering toeristisch-recreatief en cultureel voorzieningenniveau	€ 2.903.399	0
Verbetering toeristisch-recreatieve infrastructuur en voorzieningenniveau	€ 361.902	0
Totaal	€ 1.448.279.180	20.785

Tabel 3: Europese subsidie en gecreëerde arbeidsplaatsen per EIM-categorie

Organisaties en samenwerkingen

In dit hoofdstuk richten we ons op de top-10 organisaties in de provincie Noord-Holland. Daarnaast geven we een overzicht van de verdeling van Europese subsidies naar het aantal unieke partners en projectdeelnames per type organisatie.

Top-10 organisaties in de provincie Noord-Holland

Figuur 7 toont de organisaties uit de provincie Noord-Holland met de meest toegekende Europese subsidie. Tussen haakjes is aangegeven in hoeveel projecten de organisatie participeert.

Figuur 7: Top-10 organisaties in de provincie Noord-Holland naar Europese subsidie met aantallen projecten

Opmerkingen bij figuur 7:

- Bovenstaande figuur laat zien dat de Universiteit van Amsterdam zowel de meeste projectdeelnames als Europese subsidie telt, nipt gevolgd door Stichting Climate-KIC International Foundation wat betreft toegekende Europese subsidie. Universiteit van Amsterdam ontvangt door deelname aan 203 projecten € 148,1 miljoen Europese subsidie, terwijl Stichting Climate-KIC International Foundation slechts 40 projectdeelnames kent voor een bedrag van € 147,3 miljoen. Door deelname het project 'SGA-NZC' binnen Horizon Europe ontvangt de laatstgenoemde organisatie € 61,7 miljoen Europese subsidie.
- GÉANT Vereniging, Stichting Amsterdam UMC en Stichting VU ontvangen eveneens veel Europese subsidie binnen. GÉANT Vereniging ontvangt op projectbasis de meeste Europese subsidie via deelname aan het project 'GN5-2' binnen Horizon Europe (€ 55,8 miljoen). Stichting Amsterdam UMC en Stichting VU kennen daarentegen nagenoeg evenveel Europese subsidie, verdeeld over meerdere projecten.
- Alle organisaties, op gemeente Amsterdam na, ontvangen veruit de meeste Europese subsidie vanuit Horizon Europe. Stichting Climate-KIC International Foundation en Stichting NLNet kennen daarnaast geen deelname in andere programma's. Ook KNAW ontvangt voornamelijk vanuit Horizon Europe Europese subsidie, hoewel het ook twee projecten binnen Digital Europe telt.
- Gemeente Amsterdam is de enige Noord-Hollandse gemeente die voorkomt in de top-10 organisaties in de provincie en ontvangt de meeste Europese subsidie vanuit ESF+ (€ 20,2 miljoen).
- Stichting Koninklijk Nederlands Lucht – En Ruimtevaartcentrum telt 55 projectdeelnames, verspreid over de programma's Horizon Europe, EDF, EFRO Noord-Nederland en CEF. Deze organisatie participeert in elf van de in totaal zeventien EDF-projecten waaraan Noord-Hollandse organisaties deelnemen.

Categorisering organisaties naar type begunstigden

Tabel 4 toont de verdeling van organisaties per type. In deze tabel is het aantal projectdeelnames en de bijbehorende Europese subsidie per type organisatie weergegeven. Het aantal deelnames ligt hoger dan het totaal aantal projecten. Dit komt doordat in sommige projecten meerdere organisaties in de provincie Noord-Holland deelnemen.

	Unieke organisaties	Project-deelnames	Europese subsidie
Bedrijfsleven	631	908	€ 378.663.002
MKB	354	479	€ 182.627.954
Groot bedrijf	67	108	€ 70.679.541
Landbouwbedrijf	20	22	€ 2.471.105
Culturele instelling	42	62	€ 14.317.096
Nutsbedrijf	3	8	€ 4.545.924
Geprivatiseerde voorziening	3	14	€ 41.381.103
Overig privaat	142	215	€ 62.640.279
Onderzoek & opleiding	111	867	€ 497.087.982
Onderzoeksinstelling	21	161	€ 89.799.466
Universiteit	11	505	€ 364.517.085
HBO	8	37	€ 11.722.665
MBO	5	26	€ 13.869.987
Voortgezet onderwijs	28	84	€ 7.442.612
Primair onderwijs	11	18	€ 965.376
Overig onderwijs	27	36	€ 8.770.791
Overheid	166	601	€ 572.528.197
Rijksoverheid	2	3	€ 714.424
Provincie	1	3	€ 954.149
Gemeente	6	73	€ 58.632.895
Waterschap	1	6	€ 2.385.936
Intermediaire organisatie	42	197	€ 247.685.247
NGO	91	237	€ 195.368.856
Openbare voorziening	4	45	€ 33.551.279
Overig publiek	19	37	€ 33.235.411
Totaal	908	2.376	€ 1.448.279.180

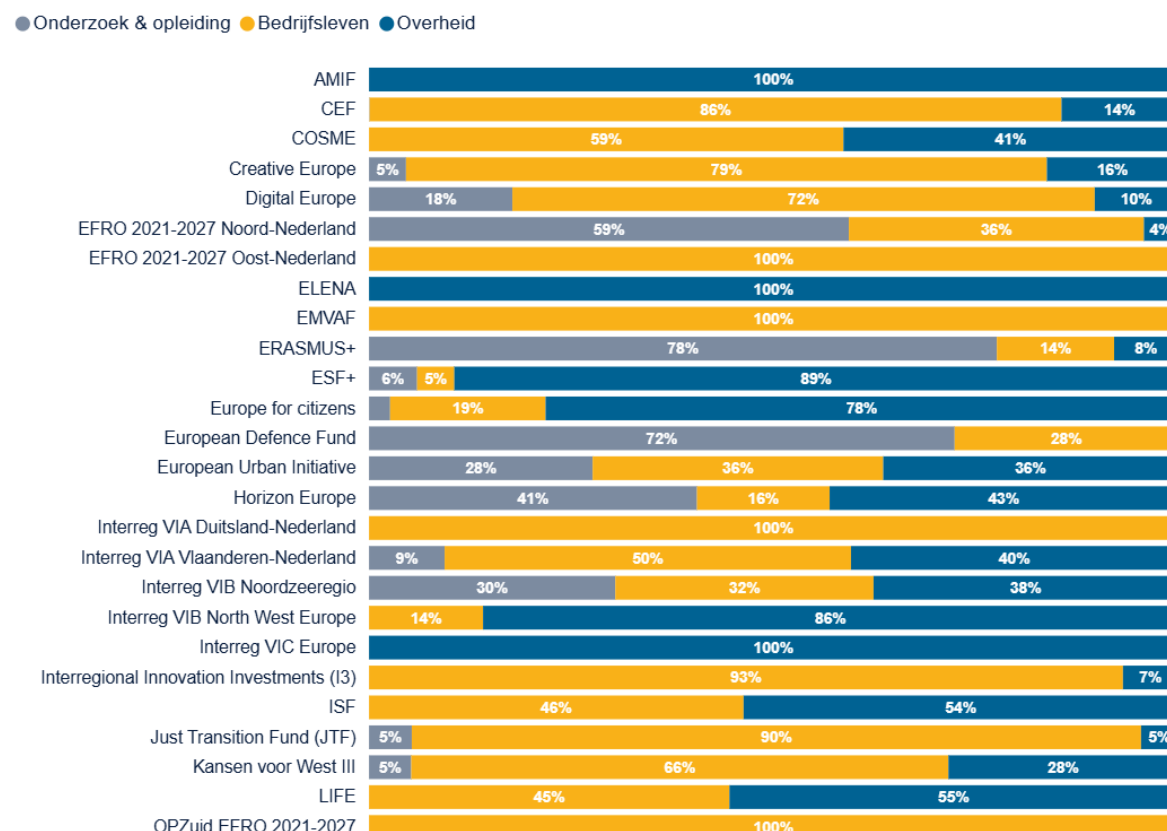
Tabel 4: Europese subsidie, aantal unieke organisaties en projectdeelnames per type organisatie

Opmerkingen bij tabel 4:

- Met een bedrag van € 573,1 miljoen wordt de meeste Europese subsidie toegekend aan overheidsorganisaties. NGO's tellen de meeste projectdeelnames, terwijl intermediaire organisaties de meeste Europese subsidie ontvangen. Binnen het organisatietype NGO neemt Stichting Climate-KIC International Foundation deel aan 40 projecten voor een bedrag van € 147,3 miljoen Europese subsidie.
- Binnen 'Onderzoek & opleiding' wordt de meeste Europese subsidie toegekend aan universiteiten. De meeste universiteiten zijn vooral actief binnen de programma's Horizon Europe en ERASMUS+. Universiteit van Amsterdam, Stichting Amsterdam UMC en Stichting VU tellen de meeste projectdeelnames en Europese subsidie met respectievelijk € 148,1 miljoen, € 111,2 miljoen en € 103,9 miljoen.

- Binnen het organisatietype 'onderzoeksinstelling' participeert Stichting Koninklijk Nederlands Lucht – En Ruimtevaartcentrum in 55 projecten voor een bedrag van € 44,7 miljoen Europese subsidie, gevolgd door Stichting EGI met 33 projectdeelnames voor € 19,9 miljoen.
- Binnen het bedrijfsleven is het type organisatie 'MKB' het meest vertegenwoordigd in Europese projecten en ontvangt het de meeste Europese subsidie. Arthur's Legal B.V. telt de meeste projectdeelnames (18).
- Het organisatietype 'Openbare voorziening' telt vier unieke organisaties. Stichting Het Nederlands Kanker Instituut-Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis participeert in 39 projecten voor een bedrag van € 32,2 miljoen Europese subsidie.

In figuur 8 wordt de verdeling van de Europese subsidie per type organisatie (overheid, bedrijfsleven of onderzoek & opleiding) per Europees programma weergegeven.

Figuur 8: Verdeling Europese subsidie per type organisatie per Europees programma

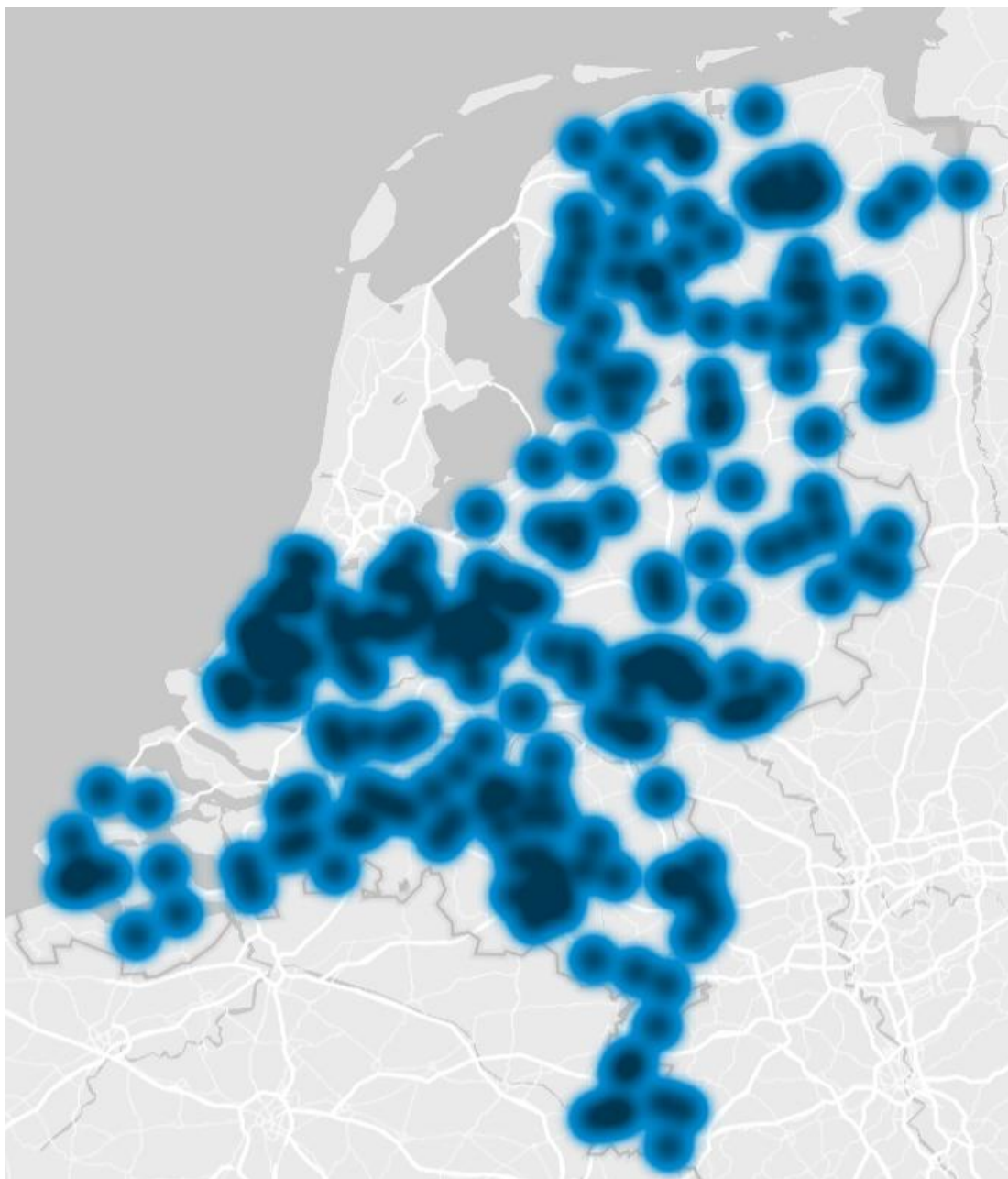
Opmerkingen bij figuur 8:

- Het bedrijfsleven is het enige organisatietype dat vertegenwoordigd is in de programma's EFRO Oost-Nederland, EMVAF en Interreg Duitsland-Nederland. In acht andere programma's heeft het bedrijfsleven ook het grootste aandeel in toegekende Europese subsidie. In totaal telt het bedrijfsleven 774 projecten, waarvan 335 onder Horizon Europe en 101 onder ERASMUS+. Van het totale subsidiebedrag € 379 miljoen, is € 171,1 miljoen toegekend aan Noord-Hollandse bedrijven aan projecten binnen Horizon Europe.
- Aan de programma's AMIF, ELENA en Interreg Europe nemen voornamelijk enkel overheidsorganisaties deel. Horizon Europe is met 269 projecten en € 449,3 miljoen aan Europese subsidie het grootste programma binnen dit organisatietype, gevolgd door ESF+ met € 47,7 miljoen en LIFE met € 13,7 miljoen.
- Organisaties binnen het organisatietype 'Onderzoek & opleiding' zijn voornamelijk terug te zien binnen de programma's EFRO Noord-Nederland, ERASMUS+, European Defence Fund, Horizon Europe en Interreg Noordzeeregio. Deze focus komt voort uit de aard van deze programma's, die gericht zijn op onderwijs, grensoverschrijdende samenwerking en sociale transitie, gebieden waarin onderwijs- en onderzoeksinstellingen een belangrijke rol spelen.

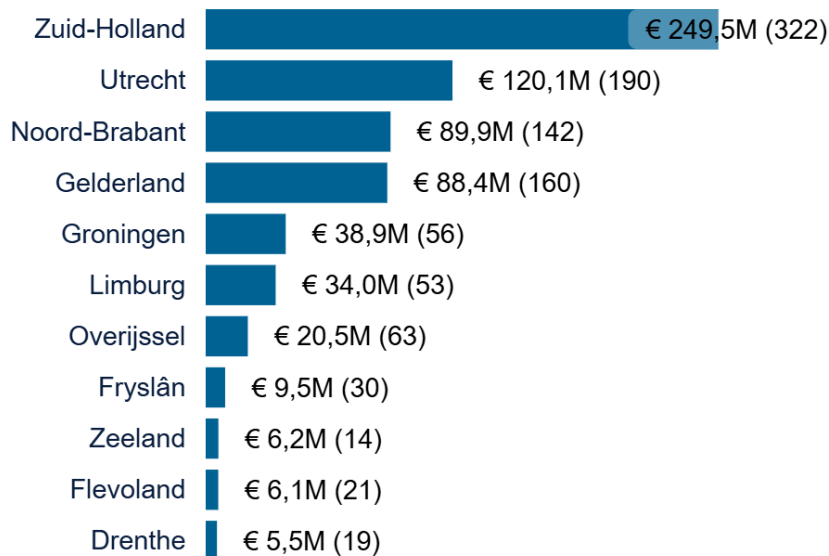
Samenwerkingspartners van organisaties in de provincie Noord-Holland

Het ERAC-monitoringsysteem brengt in kaart met welke organisaties wordt samengewerkt in projecten met Europese subsidie, ook buiten het onderzoeksgebied. Dit brengt veel nieuwe mogelijkheden op het gebied van netwerkanalyse met zich mee. Zo kan in beeld worden gebracht met welke steden / regio's het meest wordt samengewerkt door Nederlandse organisaties, ook binnen specifieke sectoren of voor specifieke organisatietypen.

Kaart 2 laat een heatmap van de vestigingsplaatsen van de partnerorganisaties (buiten de provincie Noord-Holland, maar binnen Nederland) zien waar organisaties in de provincie Noord-Holland mee samenwerken in projecten met Europese subsidie. Figuur 9 geeft op provincieniveau de omvang van de bijbehorende Europese subsidie weer.

Kaart 2: Geografische verdeling Europese subsidie samenwerkingspartners in de provincie Noord-Holland

Figuur 9: Europese subsidie (en aantal projecten) samenwerkingspartners Noord-Holland in Nederland per provincie

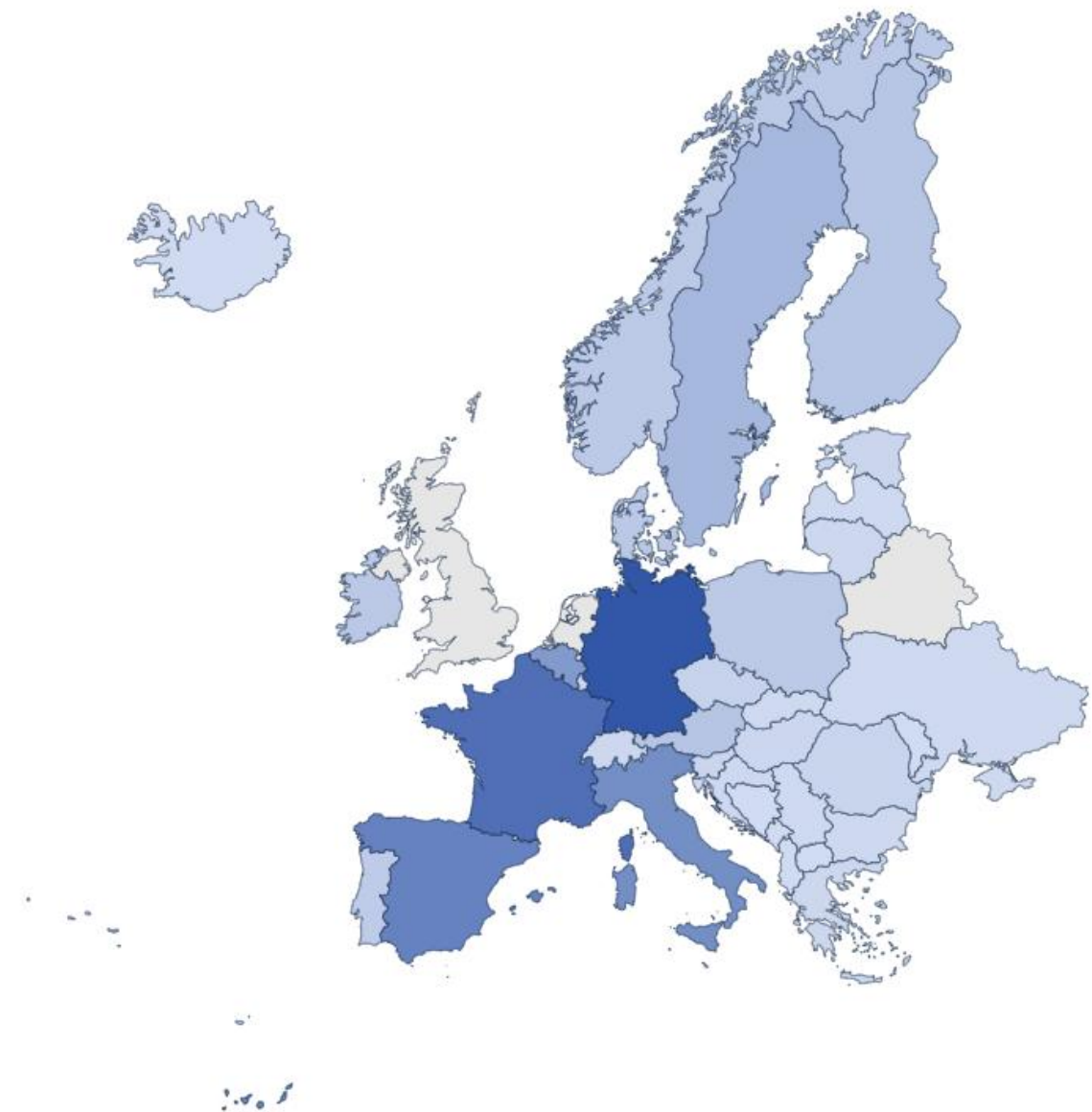
Opmerkingen bij kaart 2 en figuur 9:

- Uit de kaart en figuur blijkt dat organisaties uit Noord-Holland samenwerken met organisaties uit alle Nederlandse provincies. De grootste samenwerking op het gebied van Europese subsidies vindt plaats met Zuid-Hollandse organisaties. Een project dat hieraan bijdraagt is 'HySkies: A partnership to develop Sustainable Aviation Fuel', waarin gezamenlijk € 32,1 miljoen aan Europese subsidie is ontvangen binnen het Innovation Fund.
- De samenwerking met Utrecht concentreert zich vooral rond Universiteit Utrecht en ProRail B.V., met name binnen de programma's Horizon Europe en CEF. Ook met de overige provincies wordt het meest samengewerkt met universiteiten.
- In mindere mate wordt samengewerkt met organisaties uit Fryslân, Zeeland, Flevoland en Drenthe.

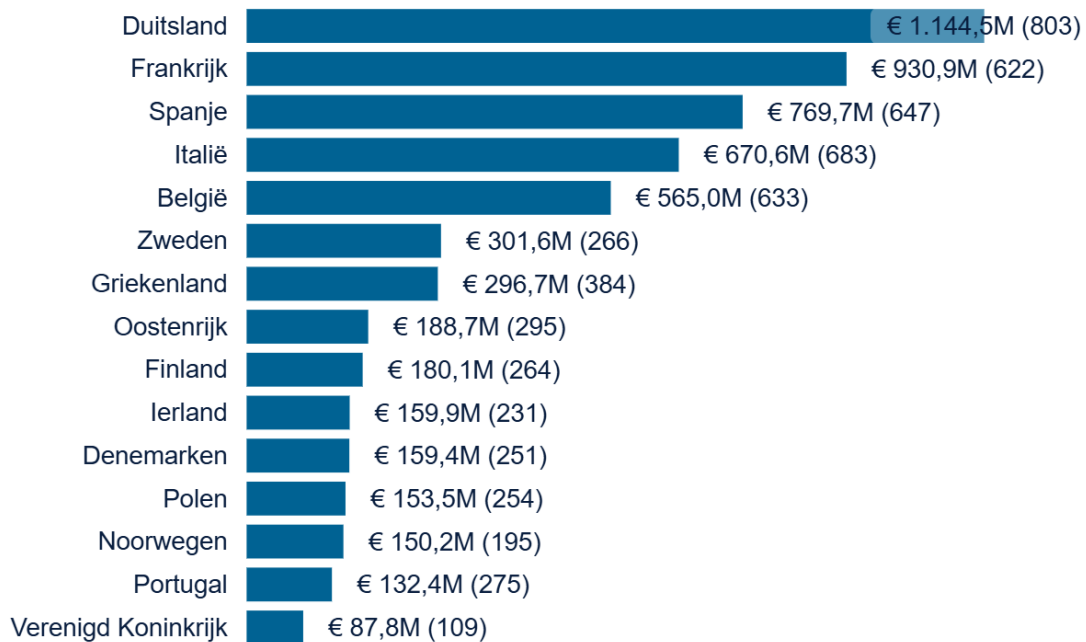
Geografische spreiding internationale partners

Naast de samenwerking met Nederlandse organisaties, kan ook de samenwerking met organisaties in andere EU-landen in kaart worden gebracht. Dit betekent dat bij projecten waarbij minstens één Nederlandse organisatie betrokken is, nu ook de landen van de buitenlandse partners in beeld zijn. In deze paragraaf brengen we de overall samenwerking in beeld, maar ook analyses voor specifieke categorieën zijn mogelijk.

Op kaart 3 worden de EU-landen weergegeven waarmee organisaties in de provincie Noord-Holland samenwerken. Op de kaart is de mate van samenwerking weergegeven in het blauw. Hoe dieper het land blauwgekleurd is, hoe intensiever de samenwerking in termen van Europese subsidie. De grijs gekleurde landen geven aan dat er geen samenwerking is met dat specifieke land binnen Europese projecten. Nederland is in dit geval grijs weergegeven, omdat alleen samenwerkingen buiten Nederland zijn meegenomen (samenwerking binnen Nederland is op kaart 2 weergegeven). In figuur 10 is de top-15 van landen te zien waarmee organisaties in de provincie Noord-Holland samenwerken met de totaal toegekende Europese subsidie.

Kaart 3: Mate van samenwerking organisaties in de provincie Noord-Holland met Europese partner per land

Figuur 10: Top-15 Europese samenwerkingslanden

Opmerkingen bij kaart 3 en figuur 10:

- Uit kaart 3 en figuur 10 blijkt dat organisaties uit de provincie Noord-Holland buiten Nederland voornamelijk samenwerken met organisaties uit Duitsland, gevolgd door Frankrijk, Spanje, Italië en België. Duitsland neemt hierbij de leiding op het gebied van Europese subsidies en het aantal projecten, wat vooral te danken is aan gezondheidsprojecten binnen Horizon Europe. Belangrijke partners hierbij zijn Fraunhofer Gesellschaft zur Förderung der Angewandten Forschung E.V. en Deutsches Zentrum für Luft – und Raumfahrt E.V.
- De samenwerking met Frankrijk concentreert zich vooral op energie-, HTSM- en gezondheidsprojecten, met als voornaamste partner Centre National de la Recherche Scientifique CNRS.
- Op het gebied van defensie en binnen het programma European Defence Fund werken Noord-Hollandse organisaties voornamelijk samen met Spaanse organisaties met als voornaamste partner Indra Sistemas S.A..

Niet-projectgebonden financieringen: leningen en directe betalingen

Dit hoofdstuk geeft een verdiepende analyse op de gegevens van de provincie Gelderland. Hierin worden de EIB-financiering (tabel 5) uitgelicht en de status van de betalingen uit het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid toegelicht.

Europese financiering door EIB

Naast de Europese subsidie die uit de geïnventariseerde programma's bij organisaties in de provincie Noord-Holland terechtkomt, stelt de EIB ook leningen beschikbaar. Deels als zogenaamde 'direct loans' (leningen direct aan leningnemers), deels indirect door middel van garantstellingen aan de national promotional banks. Directe leningen staan in de database op basis van locatie leningnemer. De bedragen via de national promotional banks worden toegerekend aan de provincies op basis van bruto regionaal product. Tabel 5 biedt een totaaloverzicht van de directe en indirecte EIB-leningen en projecten. De verschillende losse leningen worden separaat als bijlage verstuurd samen met het projectenoverzicht.

Lening	Bedrag	Projecten
Direct	€ 580.400.000	9
Indirect	€ 1.367.482.867	48
Totaal	€ 1.947.882.867	57

Tabel 5: Totaaloverzicht EIB-leningen vanaf 2021

Betalingen uit het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid

Het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) voor de periode 2023-2027 is in het najaar van 2023 van start gegaan. In deze periode werden de eerste openstellingen aangekondigd, en de toekenning van de eerste subsidies zijn bekendgemaakt. Elk jaar, rond mei, wordt een overzicht van de betalingen van het voorgaande jaar gepubliceerd. Tot op heden zijn derhalve de betalingen tot en met 2024 bekend. Deze rapportage omvat de betalingen die zijn gedaan vanuit het GLB vanaf 2021 (en dus tot en met 2024). Hierin zitten daarmee ook betalingen die gedaan zijn op basis van het eerdere GLB en de overgangperiode naar het huidige GLB.

	2021	2022	2023	2024	Totaal
Directe betalingen	€ 45.139.815	€ 45.927.392	€ 42.816.791	€ 40.126.982	€ 174.010.980
Basisbetaling	€ 30.481.581	€ 30.828.947	€ 28.808.208	€ 26.713.360	€ 116.832.096
Jonge landbouwers	€ 946.558	€ 962.818	€ 862.715	€ 640.060	€ 3.412.151
Teruggave crisisreserve	€ 583.619	€ 924.982	€ 659.362		€ 2.167.963
Veehouderij	€ 98.853	€ 115.545	€ 143.820		€ 358.218
Vergoeringsbetaling	€ 13.029.203	€ 13.095.101	€ 12.342.686	-€ 23.132	€ 38.443.859
Ecoregeling				€ 8.813.018	€ 8.813.018
Herverdelende inkomenssteun				€ 3.983.676	€ 3.983.676
Markt- en prijsbeleid	€ 971.444	€ 63.262	€ 444.241	€ 2.164.210	€ 3.643.156
Tuinbouw	€ 928.653	€ 883	€ 444.241	€ 2.164.210	€ 3.537.987
Veehouderij		€ 62.100			€ 62.100
Zuivel	€ 42.791	€ 279			€ 43.069
Plattelandsbeleid	€ 25.581.067	€ 19.513.951	€ 12.860.143	€ 17.562.670	€ 75.517.830
Grondgebonden	€ 7.816.522	€ 4.374.267	€ 5.646.379	€ 7.001.395	€ 24.838.563
Niet-grondgebonden	€ 17.764.545	€ 15.139.684	€ 7.213.764	€ 10.561.274	€ 50.679.267
Totaal	€ 71.692.325	€ 65.504.605	€ 56.121.174	€ 59.853.862	€ 253.171.966

Tabel 6: Betalingen vanuit het GLB aan organisaties in de provincie Noord-Holland per jaar

Vanuit het GLB is in de periode 2021-2024 **€ 253 miljoen** aan betalingen verricht aan organisaties in de provincie Noord-Holland, voornamelijk landbouwers. Het betreft hier nettobetalingen, aangezien ook rekening is gehouden met negatieve betalingen zoals heffingen en terugbetalingen.

Benchmark

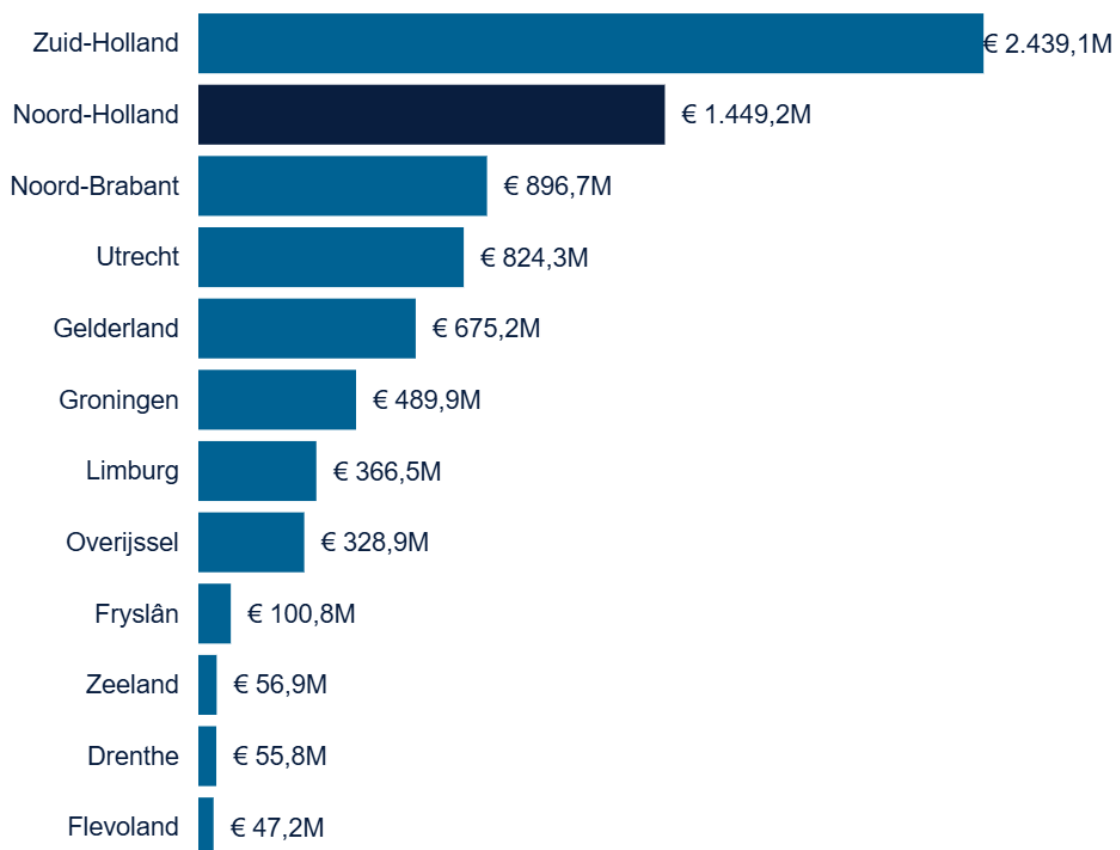
Het monitoringsysteem betreft een landelijke database van de toegekende Europese subsidie in Nederland. Hierdoor is een benchmark tussen alle twaalf Nederlandse provincies mogelijk.

In dit hoofdstuk is op basis van de verzamelde gegevens een benchmark weergegeven naar:

- Totale Europese subsidie
- Europese subsidie omgerekend per inwoner
- Jaarlijkse Europese subsidie in verhouding tot het Bruto Regionaal Product (BRP)

Benchmark Europese subsidie

Figuur 11 geeft de totaal toegekende Europese subsidie per Nederlandse provincie weer.

Figuur 11: Europese subsidie per provincie

Opmerkingen bij figuur 11:

- Uit het bovenstaande figuur blijkt dat de provincie Zuid-Holland de lijst aanvoert met een totale subsidie van € 2.439,1 miljoen, gevolgd door Noord-Holland. Zuid-Holland ontvangt de meeste subsidie uit Horizon Europe, gevolgd door Innovation Fund en CEF. Opvallend is dat Zuid-Hollandse organisaties wel deelnemen aan Innovation Fund met een subsidietoekenning en Noord-Hollandse organisaties niet.
- Fryslân, Zeeland, Drenthe en Flevoland blijven ten opzichte van de overige provincies achter in toegekende Europese subsidie.

Benchmark Europese subsidie per inwoner

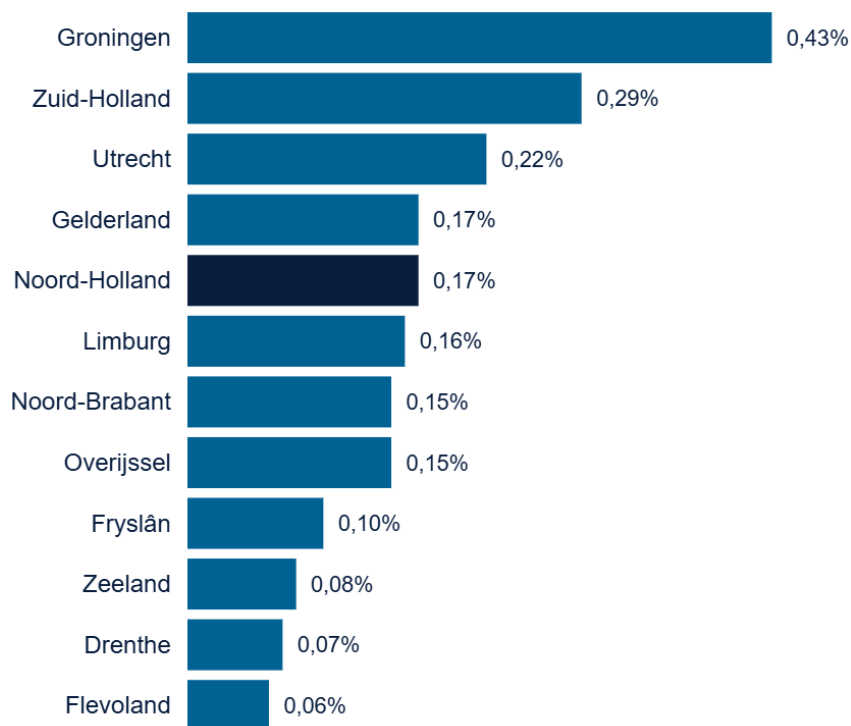

Figuur 12: Europese subsidie per inwoner

Opmerking bij figuur 12:

- In deze benchmark staat de provincie Noord-Holland op de vierde plaats en eindigt daarmee boven de provincie Noord-Brabant. Ten opzichte van de peildatum 1 september 2024 is de positie ongewijzigd, terwijl het bedrag aan Europese subsidie per inwoner is toegenomen met € 117,8. Groningen ontvangt de meeste Europese subsidie per inwoner, gevolgd door Zuid-Holland en Utrecht.

Benchmark Europese subsidie ten opzichte van het Bruto Regionaal Product

Figuur 13: Europese subsidie (per jaar) in procenten t.o.v. het BRP

Opmerking bij figuur 13:

- In de benchmark Europese subsidie ten opzichte van het BRP deelt Noord-Holland de vijfde plaats met Gelderland. Deze positie is, evenals bij het peilmoment in 2024, ongewijzigd gebleven.

Bijlagen

Bijlage 1	Opzet van de rapportage
Bijlage 2	Deelgegevens Alkmaar en omstreken
Bijlage 3	Deelgegevens Amstelland en Meerlanden
Bijlage 4	Deelgegevens Amsterdam
Bijlage 5	Deelgegevens Gooi- en Vechtstreek
Bijlage 6	Deelgegevens Kop van Noord-Holland
Bijlage 7	Deelgegevens West-Friesland
Bijlage 8	Deelgegevens Zaanstreek-Waterland
Bijlage 9	Deelgegevens Zuid-Kennemerland / IJmond
Bijlage 10	Gemeenschappelijk Landbouwbeleid
Bijlage 11	Overzichtstabellen Europese programma's
Bijlage 12	Overzichtstabel Sustainable Development Goals (SDG's)

Bijlage 1

Opzet van de rapportage en inventarisatie

In deze bijlage beschrijven we de opzet van de rapportage, inventarisatie en hoe de onderliggende gegevens tot stand zijn gekomen en/of moeten worden geïnterpreteerd.

Het monitoringsysteem bevat de toegekende subsidies binnen de grootste en belangrijkste Europese programma's en fondsen. Slechts enkele kleine fondsen en programma's maken geen onderdeel uit van deze inventarisatie. De inventarisatie van toegekende subsidie maakt gebruik van openbare databases, contacten met programmabureaus / National Contact Points.

De inventarisatie gaat uit van toegekende subsidie binnen de Europese programma's op basis van de vestigingsplaats van de subsidie-ontvangende organisaties. De projectenomvang is in werkelijkheid groter (multiplier), omdat voor de meeste programma's geldt dat slechts een deel van de projectkosten uit (Europese) subsidie wordt gefinancierd. Voor de berekening van de multiplier is op basis van ervaringscijfers per programma een gemiddeld subsidiepercentage bepaald. Deze percentages worden vertaald in een gemiddelde multiplier per programma. Berekend is dat de huidige gewogen multiplier voor de provincie Noord-Holland (afgerond) **1,38** bedraagt.

In het monitoringssysteem leggen we van ieder project een 'database-startdatum' vast. Op basis hiervan is de ontwikkeling van subsidietoekenning in de tijd beschikbaar. Indien beschikbaar gebruiken we hiervoor de datum van de verleningsbeschikking. Als alternatief wordt de startdatum van het project gebruikt, of anders de datum van vastlegging in de database.

1.1 Categorisering

Categorisering op projectniveau

Alle projecten worden gecategoriseerd op vier variabelen:

- Bestuurlijk thema
- Topsector
- Maatregel cf. EIM-rekentool
- Nevenonderwerpen

Bestuurlijk thema

De bestuurlijk thema's zijn opgesteld door alle provinciale coalitieakkoorden te analyseren en hieruit een rode lijn te destilleren. Op deze wijze zijn de bestuurlijke thema's herkenbaar binnen de decentrale overheden en kan een goede vergelijking worden gemaakt met regionaal beleid. Er wordt gebruik gemaakt van de volgende bestuurlijke thema's:

- Arbeidsmarkt & Werkgelegenheid
- Circulaire economie
- Cultuur & Samenleving
- Energie
- Innovatie algemeen
- Landbouw & Visserij
- Mobiliteit & Infrastructuur
- Natuur, Milieu & Biodiversiteit
- Onderwijs
- Zorg & Welzijn

Topsectoren

Economische projecten worden gecategoriseerd naar topsector. Deze zijn gebaseerd op het nationaal topsectorenbeleid. De volgende topsectoren zijn onderdeel van de monitoring:

- Agri & Food
- Chemie
- Creatieve industrie
- Energie
- ICT
- High Tech Systemen en Materialen (HTSM)
- Life Sciences & Health
- Logistiek
- Tuinbouw & Uitgangsmaterialen
- Water & Maritiem

Overig (economisch)

Wanneer een project niet direct onder één van de topsectoren valt, maar wél duidelijke economische meerwaarde heeft, wordt het ingedeeld in de categorie Overig (economisch). Het gaat hierbij vaak om sectoroverstijgende transitithema's, zoals quantumtechnologie, circulaire economie en een gezonde & leefbare omgeving. Projecten binnen deze categorie worden periodiek herzien op basis van ontwikkelingen binnen de topsectoren en hun thematische agenda's.

Overig (niet-economisch)

Projecten die niet onder een topsector vallen én geen directe economische meerwaarde hebben, worden ingedeeld in de categorie Overig (niet-economisch). Dit betreft met name projecten gericht op onderwijs, kennisontwikkeling en fundamenteel onderzoek.

Sustainable Development Goals

De Sustainable Development Goals (SDG's) zijn zeventien wereldwijde doelstellingen voor duurzame ontwikkeling, opgezet door de Verenigde Naties in 2015. De doelen zouden in 2030 moeten zijn bereikt. De doelstellingen zijn geformuleerd om deze praktisch toepasbaar te maken en fungeren ook als handvatten voor de samenleving om stappen te zetten richting duurzaamheid. De projecten die niet in directe zin passen binnen één van de zeventien SDG's worden gecategoriseerd onder 'niet van toepassing'. De SDG's zijn als volgt:

- Uitbannen van alle vormen van (extreme) armoede
- Einde aan honger, zorgen voor voedselzekerheid en duurzame landbouw
- Gezondheidszorg voor iedereen
- Inclusief, gelijkwaardig en kwalitatief onderwijs voor iedereen
- Gelijke rechten voor mannen en vrouwen en empowerment van vrouwen en meisjes
- Schoon water en sanitaire voorzieningen voor iedereen
- Toegang tot betaalbare en duurzame energie voor iedereen
- Inclusieve, economische groei, werkgelegenheid en fatsoenlijk werk voor iedereen
- Infrastructuur voor duurzame industrialisatie
- Verminderen ongelijkheid binnen en tussen landen
- Maak steden veilig, veerkrachtig en duurzaam
- Duurzame consumptie en productie
- Aanpak klimaatverandering
- Beschermen en duurzaam gebruik van de oceanen en zeeën
- Beschermen van ecosystemen, bossen en biodiversiteit
- Bevorderen van veiligheid, publieke diensten en recht voor iedereen

- Versterken van het mondiaal partnerschap om doelen te bereiken

EIM

De EIM-rekentool is in opdracht van het toenmalige Ministerie van Economische Zaken ontwikkeld om van projecten verwachte vervolginvesteringen en werkgelegenheid in te schatten. Hiervoor zijn 21 categorieën projecten (maatregelen) gedefinieerd, met voor iedere categorie een eigen berekeningssystematiek van de vervolginvesteringen en werkgelegenheid.

Categorisering op organisatieniveau

Van de organisaties die participeren in de projecten wordt vastgelegd hoeveel subsidie zij binnen het project toegekend hebben gekregen. Daarnaast wordt de vestigingsplaats van deze organisaties vastgelegd. De vestigingsplaats is de basis voor de geografische verdeling van de Europese subsidie. Op deze manier kan een onderverdeling gemaakt worden naar subsidie per gemeente of provincie. Ten slotte wordt vastgelegd welk type organisatie de financiering ontvangt.

1.2 Europese programma's

Het monitoringsysteem bevat de toegekende subsidies binnen de grootste en belangrijkste Europese programma's en fondsen. Slechts enkele kleine fondsen en programma's maken geen onderdeel uit van deze inventarisatie. Dit zijn dezelfde uitgangspunten als de vorige programmaperiode. Zie de bijlage voor korte duiding van de opgenomen programma's.

De programma's worden gecategoriseerd naar regieorgaan. Hierin wordt onderscheid gemaakt naar programma's onder regionale regie, nationale regie en Europese regie. Programma's onder regionale regie zijn Interreg A, EFRO en POP (w.b. overgangperiode richting GLB 23-27). Dit zijn programma's waar provincies zelf aan het roer staan en invloed uit kunnen oefenen. Programma's onder nationale regie zijn bijvoorbeeld AMIF en ESF+. Hier is de Rijksoverheid de meest bepalende actor. Programma's onder Europese regie worden voornamelijk vanuit Brussel aangestuurd. Horizon Europe is het grootste programma onder Europese regie. Waar programma's onder regionale en nationale regie ook een bepaald geografisch gebied kennen, denk aan Kansen voor West III of ESF+, zijn programma's onder Europese regie in heel Europa toepasbaar. Dit houdt in dat organisaties uit heel Europa kunnen deelnemen aan deze programma's en concurreren om het budget.

Onderstaand zijn de in het monitoringsysteem aanwezige programma's benoemd, gecategoriseerd naar regieorgaan.

Programma's – regionale regie

- EFRO (Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling)
 - Kansen voor West III
 - EFRO 2021-2027 Noord-Nederland
 - EFRO 2021-2027 Oost-Nederland
 - OPZuid EFRO 2021-2027
- ELFPO (Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling), onderdeel GLB 23-27
- Interreg – grensoverschrijdende samenwerking:
 - Interreg VIA Duitsland-Nederland
 - Interreg VIA Euregio Maas-Rijn
 - Interreg VIA Vlaanderen-Nederland
 - Interreg VIB Noordzeeregio
 - Interreg VIB North West Europe
- Just Transition Fund (JTF)

Programma's – nationale regie

- AMIF (Asiel- en Migratiefonds)
- EMVAF (Europees Maritiem, Visserij en Aquacultuur Fonds)
- ESF+ (Europees Sociaal Fonds+):
 - Kwetsbare werkenden en werkzoekenden
 - Sociale innovatie
 - Voedselhulp
- ISF (Fonds voor de Interne Veiligheid)

Programma's – Europese regie

- CEF (Connecting Europe Facility)
 - Digitaal
 - Energie
 - Transport
- COSME
- Creative Europe
- Digital Europe
- EEE-F
- ELENA
- Erasmus+
- Europe for Citizens (CERV)
- European Urban Initiative
- Eurostars
- Horizon Europe:
 - Clusters
 - EDF (European Defence Fund)
 - EIC (European Innovation Council)
 - EIE (European Innovation Ecosystems)
 - EIT (European Institute of Innovation and Technology)
 - ERC (European Research Council)
 - JRC (Joint Research Centre)
 - Marie Curie
 - Reforming/enhancing EU R&I System
 - Research infrastructures
 - Widening participation/spreading excellence
- Innovation Fund
- Interreg VIC Europe
- Interregional Innovation Investments (I3)
- LIFE
- URBACT V

1.3 Samenwerking

Nieuw in deze versie van het monitoringsysteem is de mogelijkheid om in kaart brengen wie met wie samenwerkt in Europese projecten. Door deze samenwerking in beeld te brengen, ook over de grenzen van het onderzoeksgebied, is het mogelijk op verschillende niveaus netwerkanalyses te maken. Zo brengen we niet alleen in beeld wat er gebeurt, maar vooral welke dynamiek en welke onderlinge verbinding / samenwerking hieraan ten grondslag ligt. De netwerkanalyse geeft antwoord op vragen als: "Met welke regio's werken onze organisaties het meest samen?" Maar ook meer ingezoomd: "Welke samenwerkingsverbanden zijn er tussen ons MKB en andere organisaties in projecten die bijdragen aan een specifieke topsector?" Of: "Hoe sterk is de regionale samenwerking tussen onze kennisinstellingen en ons bedrijfsleven?" In het rapport wordt op algemeen niveau (het niveau van het onderzoeksgebied en per provincie in het onderzoeksgebied) naar de samenwerkingen gekeken. Eventuele aanvullende analyses zijn aan te vragen.

1.4 Benchmark

Om de gegevens te vergelijken met andere Nederlandse provincies is in deze rapportage een benchmark opgenomen. Het betreft hier een landsdekkende benchmark op basis van het aantal inwoners en het BRP (over de gehele periode en per jaar). Ook is van andere provincies de verdeling van de Europese subsidie tussen programma's onder regionale, nationale en Europese regie weergegeven.

1.5 Gegevensverzameling

Bij de gegevensverzameling wordt gebruik gemaakt van verschillende bronnen. Zo wordt gebruik gemaakt van openbare databases als van contacten met programmabureau's. De beschikbaarheid van gegevens verschilt per programma. Horizon Europe stelt bijvoorbeeld een zeer uitgebreide dataset beschikbaar via Cordis. In deze dataset is per deelnemende organisatie omschreven hoeveel subsidie zij ontvangen en waar ze gevestigd zijn. Bij enkele programma's zijn alleen de totaalgegevens per project bekend. Dit houdt dus ook in dat alleen het totaal subsidiebedrag bekend is. Bij dergelijke programma's wordt het bedrag per organisatie berekend door dit totaalbedrag te delen door het aantal deelnemende organisaties. Op deze manier kan toch een goede inschatting gemaakt worden van de toegekende financiering. Voor het EFRO-programma gebruiken we gegevens die verstrekt zijn door de Managementautoriteit. Ten slotte worden voor ELFPO de gegevens verstrekt door de provincies zelf.

Onze aanpak gaat uit van pragmatisme in het komen tot voldoende betrouwbare en bruikbare gegevens, zonder 'wetenschappelijk volledig' te willen zijn. Met de gepleegde inzet garanderen we een dekkend beeld van minimaal 90%. Dit met de wetenschap dat de inspanningen om de laatste 10% te vergaren onevenredig groot zijn ten opzichte van de meerwaarde ervan in de analyses.

1.6 Toerekening financiering

Subsidie wordt aan een locatie toegerekend op basis van adresgegevens zoals aanwezig in de programmadatabases. Dit houdt in dat bijvoorbeeld alle financiering die TNO ontvangt binnen Horizon Europe wordt toegeschreven aan Den Haag. Dit komt doordat TNO bij aanvragen Den Haag als locatie opgeeft (vanwege de locatie van het hoofdkantoor) en daarmee ook als zodanig terugkomt in de projectendatabase. Het is onmogelijk te achterhalen in welke TNO-vestiging de werkzaamheden daadwerkelijk uitgevoerd worden en daarom wordt de locatie in de database aangehouden als projectplaats in de monitoring.

Hiernaast wordt binnen Interreg soms met voucherregelingen gewerkt. Dit houdt in dat Europees geld eerst terecht komt bij een intermediaire organisatie die dit geld vervolgens weer verdeeld over andere organisaties. Deze organisaties zijn niet bij ons bekend, dit komt doordat in de openbare database alleen de primaire ontvanger van de middelen wordt benoemd. Bij voucherregelingen is dit de intermediaire organisatie. Dit houdt in dat in de monitoring ook slechts melding gemaakt wordt van deze intermediair en het totale bedrag aan financiering aan deze organisatie wordt toegeschreven.

1.7 Doorontwikkeling monitoringsysteem

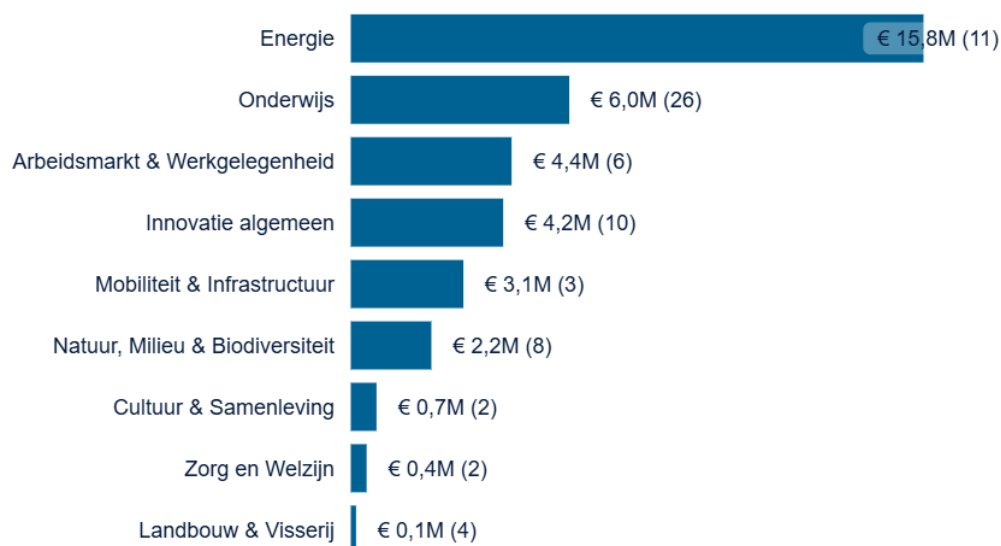
Er vindt continu inhoudelijke toetsing van het monitoringsysteem plaats. Deze toetsing is onder andere mogelijk door contacten met de provincies of met subsidieverstrekkers. Regelmatig wordt met deze informatie de database aangescherpt. Het is hierdoor mogelijk dat een subsidiebedrag wordt gerectificeerd, of dat een eerder gekozen categorisering wijzigt, bijvoorbeeld van topsector Chemie naar HTSM. Dit alles met als doel om op het moment van rapportage het monitoringsysteem zo goed mogelijk inzicht te laten geven in de toegekende Europese subsidie in het onderzoeksgebied.

Bijlage 2

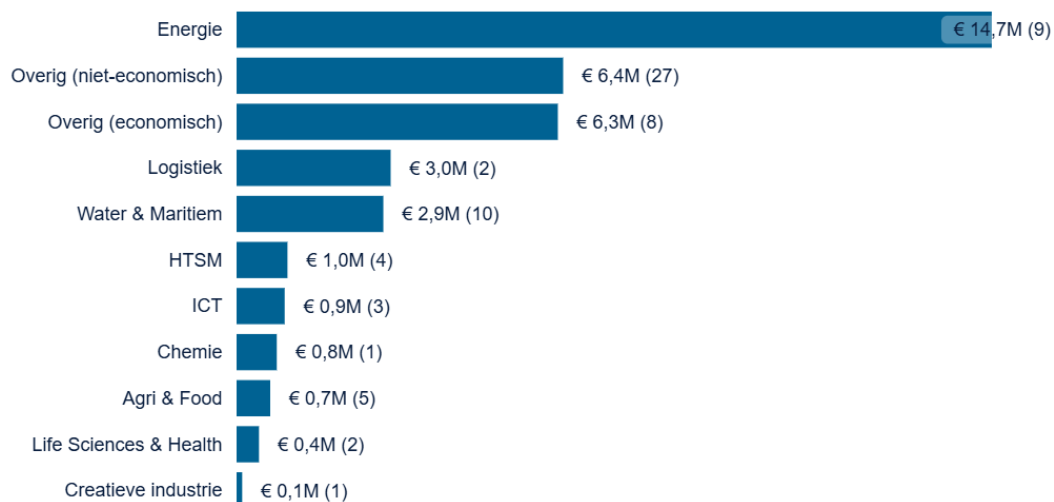
Deelgegevens Alkmaar en omstreken

	Projecten	Europese subsidie
Europese regie	48	€ 23.239.490
CEF	1	€ 2.801.729
Digital Europe	1	€ 85.975
ERASMUS+	26	€ 6.034.108
Horizon Europe	20	€ 14.317.678
Nationale regie	7	€ 4.471.373
EMVAF	1	€ 30.485
ESF+	6	€ 4.440.888
Regionale regie	16	€ 8.868.960
EFRO 2021-2027 Noord-Nederland	1	€ 43.898
Interreg VIB Noordzeeregio	3	€ 669.578
Interreg VIB North West Europe	3	€ 1.793.902
Just Transition Fund (JTF)	2	€ 4.363.375
Kansen voor West III	6	€ 1.965.320
OPZuid EFRO 2021-2027	1	€ 32.886
Totaal	71	€ 36.579.823

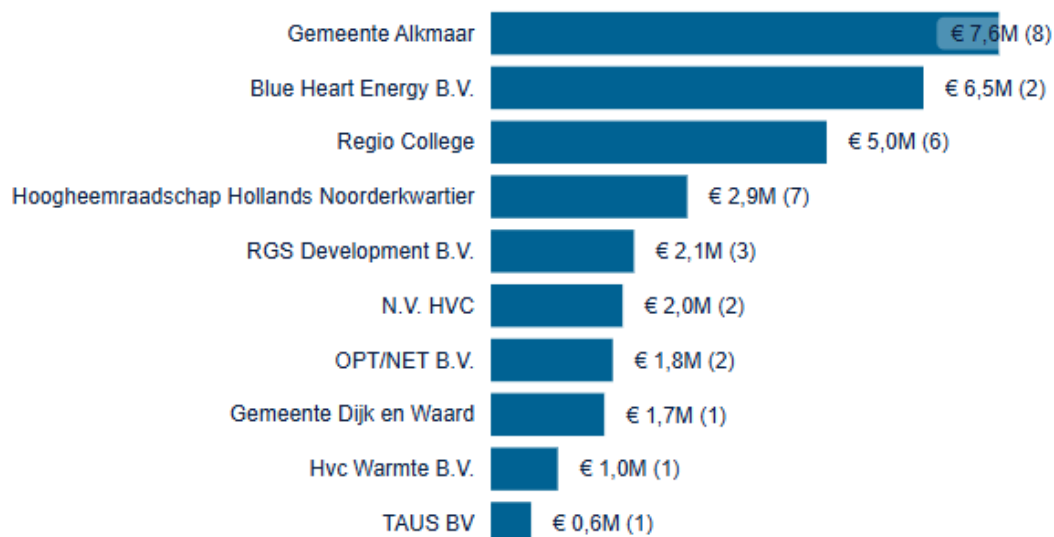
Tabel 1: Aantal projecten en Europese subsidie per Europees programma

Figuur 1: Europese subsidie (en aantal projecten) per bestuurlijk thema

Figuur 2: Europese subsidie (en aantal projecten) per topsector

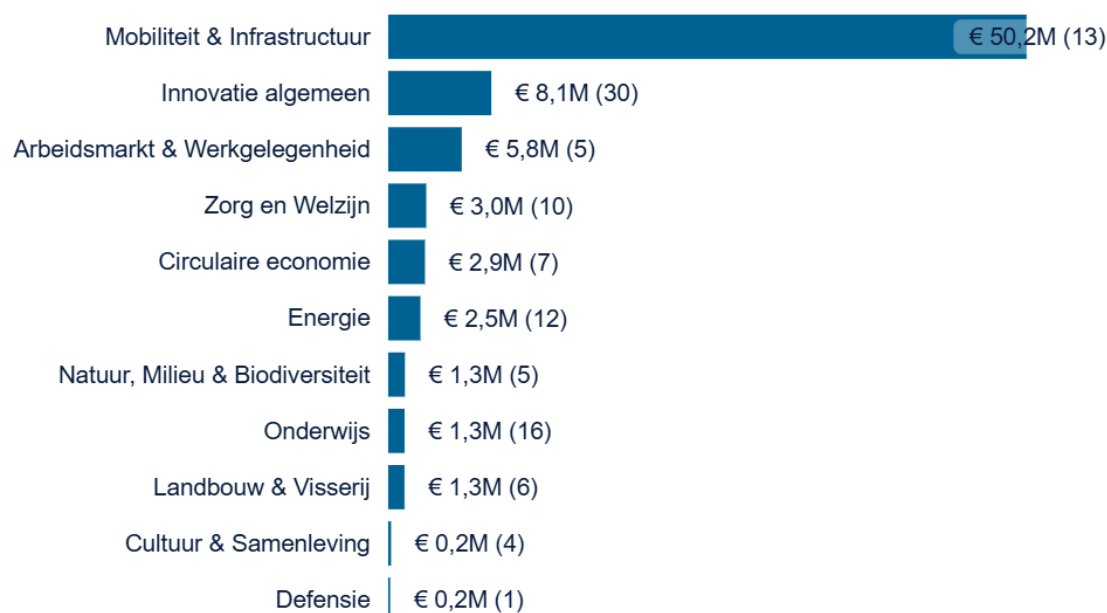
Figuur 3: Top-10 organisaties naar Europese subsidie (en aantal projectdeelnames)

Bijlage 3

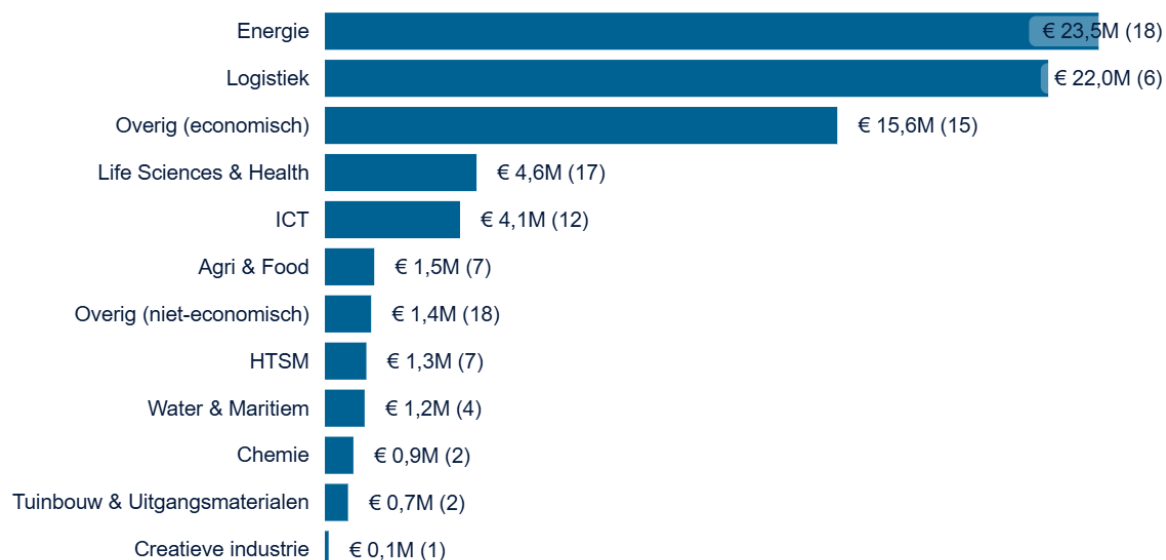
Deelgegevens Amstelland en Meerlanden

	Projecten	Europese subsidie
Europese regie	88	€ 69.344.258
CEF	6	€ 47.876.503
Digital Europe	4	€ 1.337.324
ERASMUS+	15	€ 1.291.309
Europe for citizens	1	€ 36.900
European Defence Fund	1	€ 151.190
Horizon Europe	57	€ 16.983.495
Interregional Innovation Investments (I3)	1	€ 286.179
LIFE	3	€ 1.381.359
Nationale regie	3	€ 3.515.235
EMVAF	1	€ 347.352
ESF+	2	€ 3.167.883
Regionale regie	18	€ 3.943.362
EFRO 2021-2027 Noord-Nederland	1	€ 7.732
EFRO 2021-2027 Oost-Nederland	2	€ 133.855
Interreg VIB Noordzeeregio	1	€ 233.077
Just Transition Fund (JTF)	2	€ 2.834.061
Kansen voor West III	11	€ 677.743
OPZuid EFRO 2021-2027	1	€ 56.895
Totaal	109	€ 76.802.855

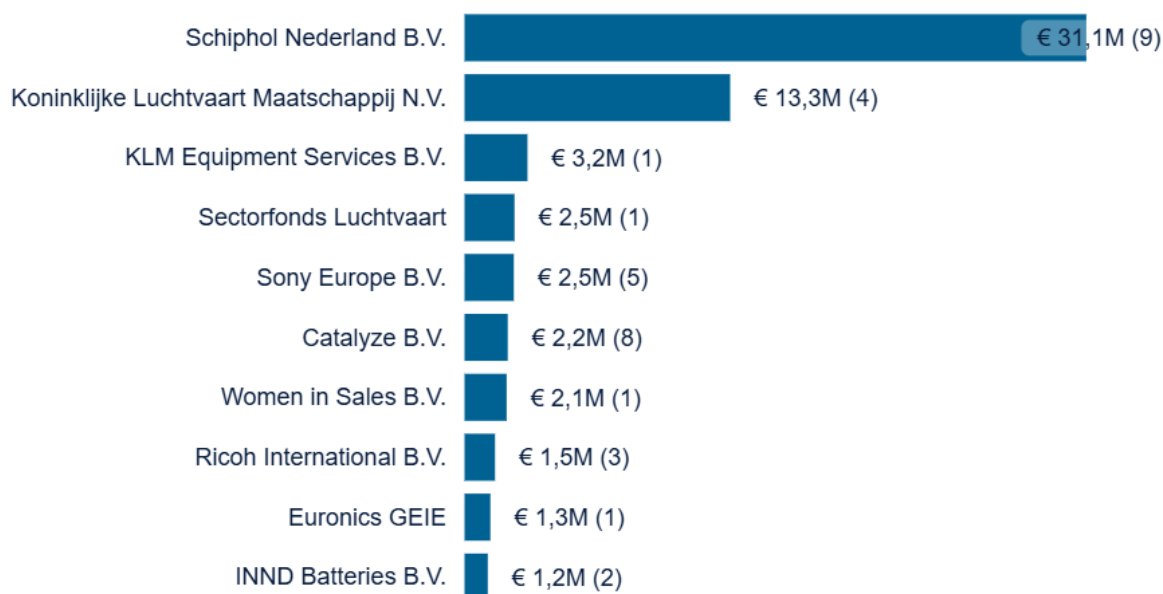
Tabel 1: Aantal projecten en Europese subsidie per Europees programma

Figuur 1: Europese subsidie (en aantal projecten) per bestuurlijk thema

Figuur 2: Europese subsidie (en aantal projecten) per topsector

Figuur 3: Top-10 organisaties naar Europese subsidie (en aantal projectdeelnemers)

Bijlage 4

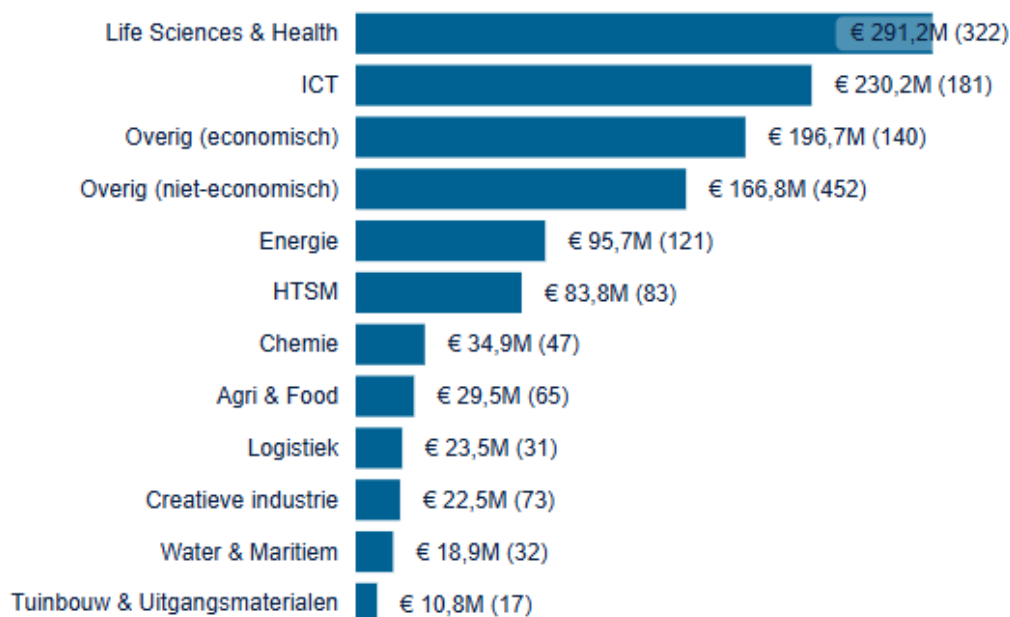
Deelgegevens Amsterdam

	Projecten	Europese subsidie
Europese regio	1.432	€ 1.128.508.209
CEF	16	€ 38.437.073
COSME	8	€ 1.384.524
Creative Europe	48	€ 10.323.419
Digital Europe	37	€ 12.801.712
ERASMUS+	235	€ 43.296.453
Europe for citizens	61	€ 7.453.611
European Defence Fund	16	€ 15.151.460
Horizon Europe	945	€ 973.931.189
Innovation Fund	2	€ 0
Interreg VIC Europe	6	€ 1.192.038
Interregional Innovation Investments (I3)	5	€ 2.774.085
LIFE	49	€ 15.324.541
European Urban Initiative	4	€ 6.438.105
Nationale regio	22	€ 33.707.676
AMIF	6	€ 9.337.731
EMVAF	1	€ 58.038
ESF+	9	€ 23.239.000
ISF	6	€ 1.072.907
Regionale regio	109	€ 42.010.729
EFRO 2021-2027 Noord-Nederland	4	€ 502.661
EFRO 2021-2027 Oost-Nederland	3	€ 144.790
Interreg VIA Duitsland-Nederland	5	€ 313.404
Interreg VIA Vlaanderen-Nederland	5	€ 585.804
Interreg VIB Noordzeeregio	8	€ 2.736.833
Interreg VIB North West Europe	8	€ 1.983.801
Just Transition Fund (JTF)	8	€ 10.241.091
Kansen voor West III	63	€ 25.255.381
OPZuid EFRO 2021-2027	5	€ 246.963
Totaal	1.563	€ 1.204.226.614

Tabel 1: Aantal projecten en Europese subsidie per Europees programma

Figuur 1: Europese subsidie (en aantal projecten) per bestuurlijk thema

Figuur 2: Europese subsidie (en aantal projecten) per topsector

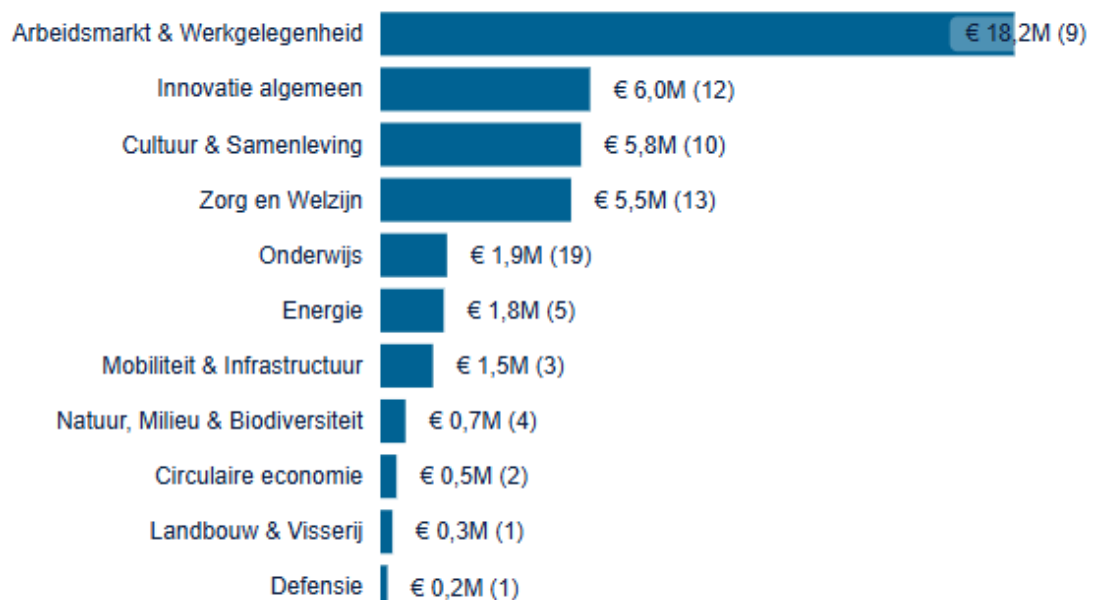
Figuur 3: Top-10 organisaties naar Europese subsidie (en aantal projectdeelnames)

Bijlage 5

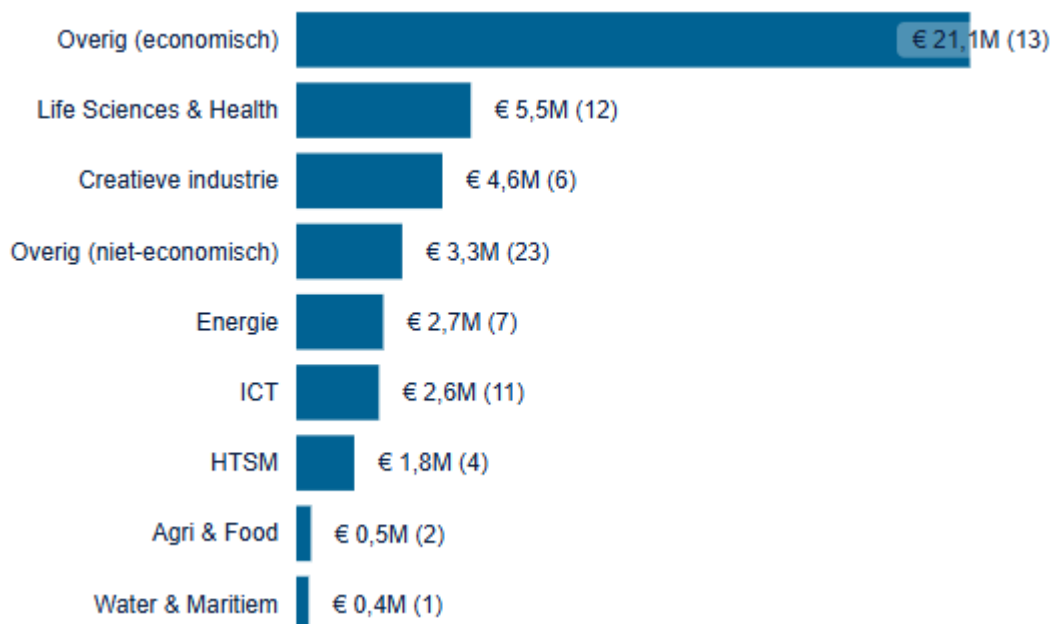
Deelgegevens Gooi- en Vechtstreek

	Projecten	Europese subsidie
Europese regie	55	€ 19.700.882
Creative Europe	2	€ 79.978
Digital Europe	5	€ 706.896
ERASMUS+	19	€ 1.909.070
Europe for citizens	1	€ 27.484
Horizon Europe	27	€ 16.779.503
LIFE	1	€ 197.952
Nationale regie	7	€ 17.315.867
ESF+	7	€ 17.315.867
Regionale regie	16	€ 5.301.784
EFRO 2021-2027 Noord-Nederland	2	€ 205.983
EFRO 2021-2027 Oost-Nederland	1	€ 197.757
Interreg VIA Duitsland-Nederland	1	€ 0
Interreg VIA Vlaanderen-Nederland	1	€ 498.150
Just Transition Fund (JTF)	3	€ 1.774.577
Kansen voor West III	8	€ 2.625.318
Totaal	78	€ 42.318.533

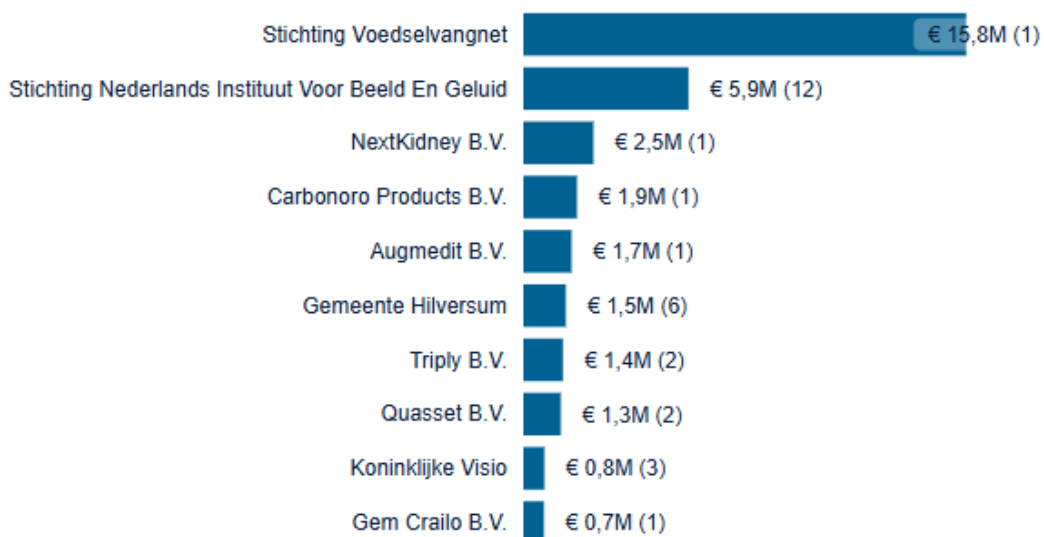
Tabel 1: Aantal projecten en Europese subsidie per Europees programma

Figuur 1: Europese subsidie (en aantal projecten) per bestuurlijk thema

Figuur 2: Europese subsidie (en aantal projecten) per topsector

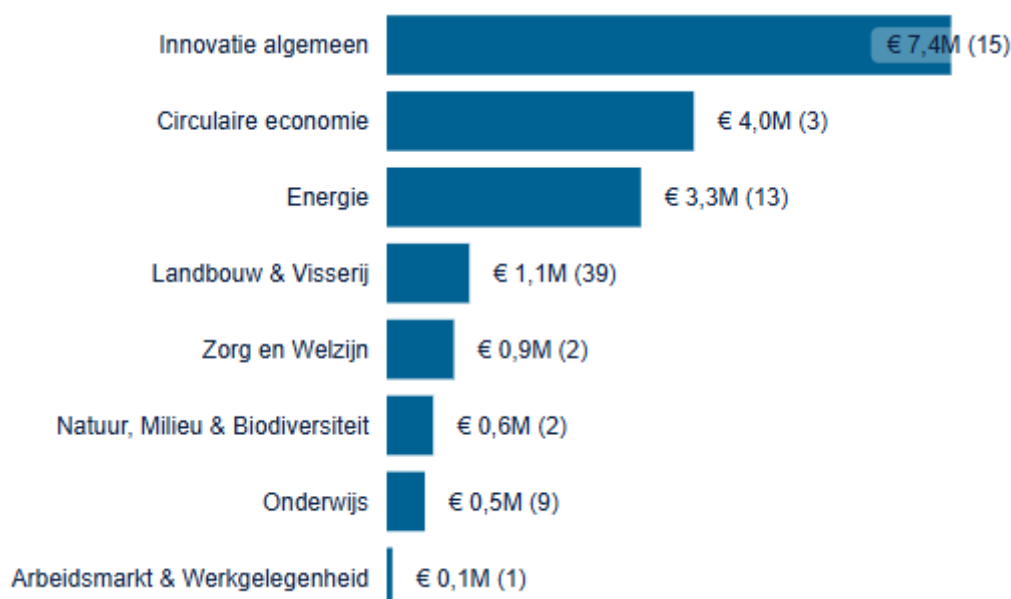
Figuur 3: Top-10 organisaties naar Europese subsidie (en aantal projectdeelnames)

Bijlage 6

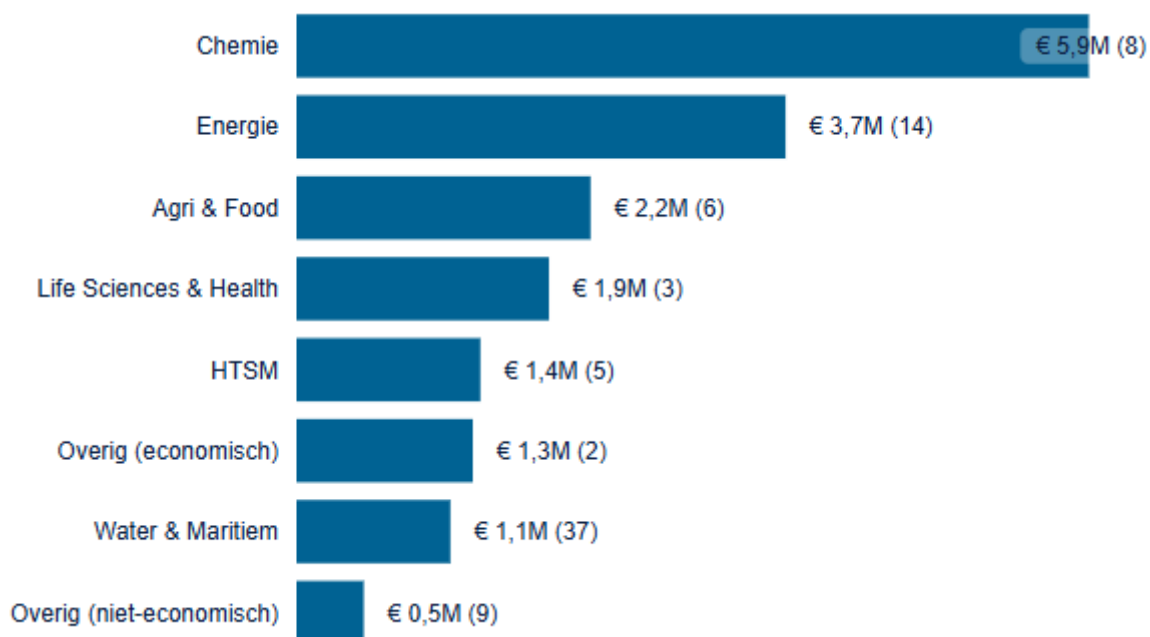
Deelgegevens Kop van Noord-Holland

	Projecten	Europese subsidie
Europese regie	36	€ 13.698.425
ERASMUS+	9	€ 502.208
Horizon Europe	26	€ 10.011.319
LIFE	1	€ 3.184.898
Nationale regie	36	€ 820.662
EMVAF	36	€ 820.662
Regionale regie	12	€ 3.468.512
EFRO 2021-2027 Noord-Nederland	1	€ 9.531
EFRO 2021-2027 Oost-Nederland	1	€ 151.815
Interreg VIA Vlaanderen-Nederland	1	€ 117.113
Interreg VIB Noordzeeregio	2	€ 665.356
Just Transition Fund (JTF)	3	€ 1.415.577
Kansen voor West III	4	€ 1.109.120
Totaal	84	€ 17.987.599

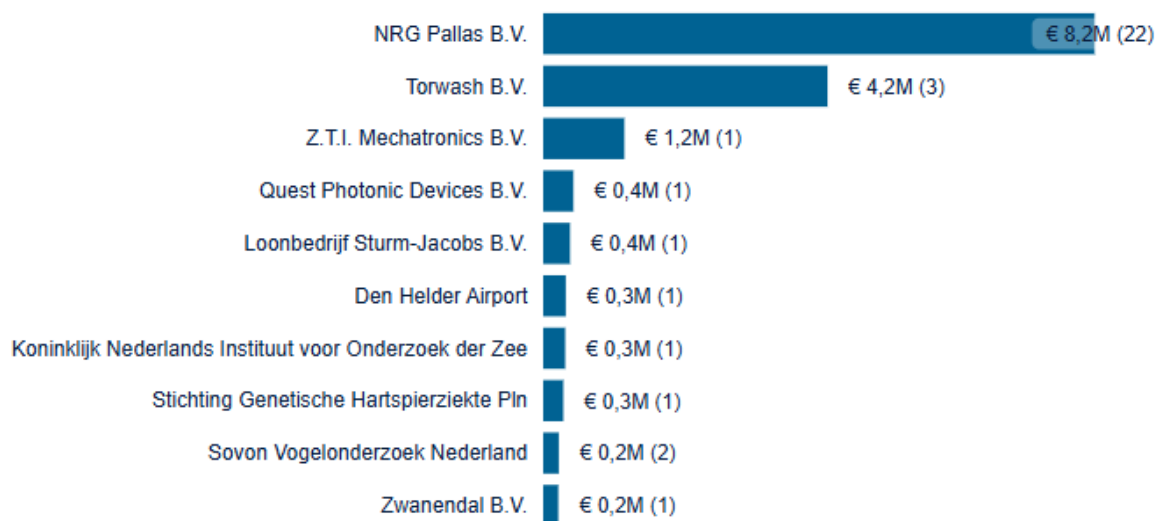
Tabel 1: Aantal projecten en Europese subsidie per Europees programma

Figuur 1: Europese subsidie (en aantal projecten) per bestuurlijk thema

Figuur 2: Europese subsidie (en aantal projecten) per topsector

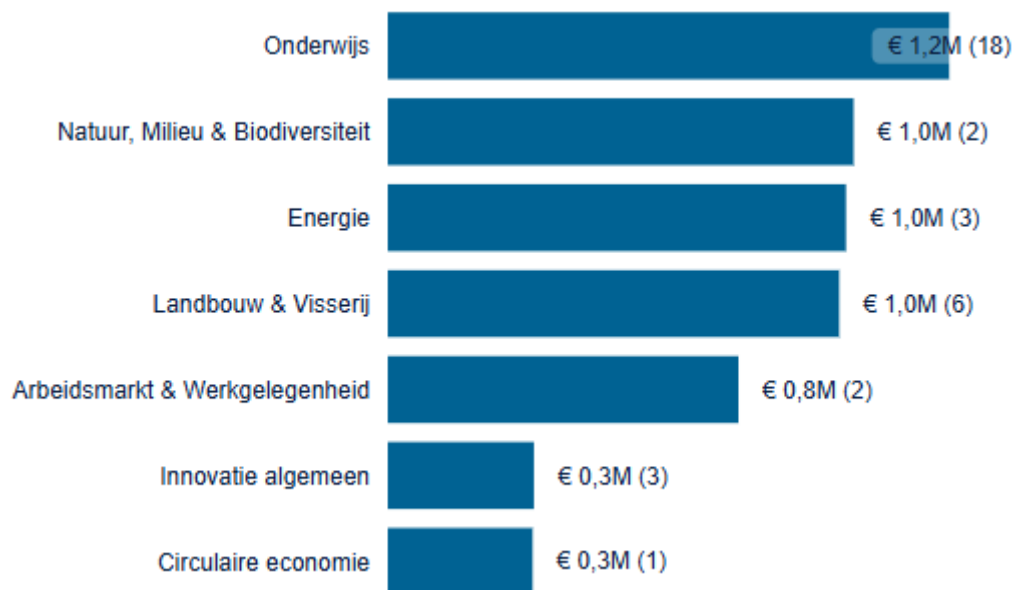
Figuur 3: Top-10 organisaties naar Europese subsidie (en aantal projectdeelnemers)

Bijlage 7

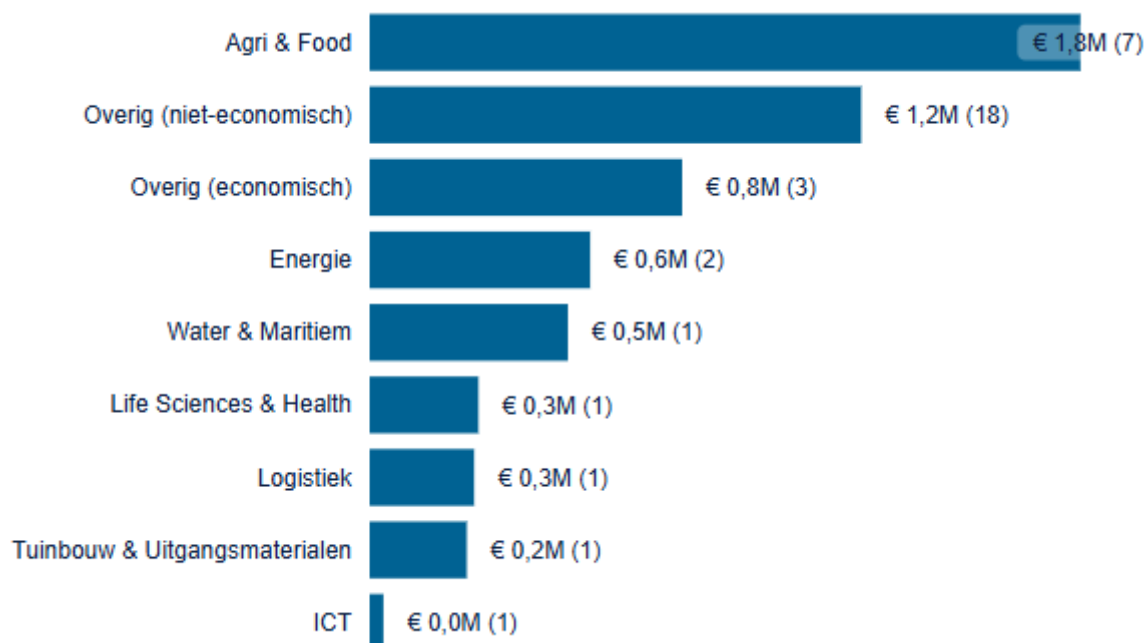
Deelgegevens West-Friesland

	Projecten	Europese subsidie
Europese regie	24	€ 3.025.998
ERASMUS+	18	€ 1.239.775
Horizon Europe	5	€ 1.522.650
Interregional Innovation Investments (I3)	1	€ 263.573
Regionale regie	11	€ 2.668.388
EFRO 2021-2027 Noord-Nederland	1	€ 13.674
EFRO 2021-2027 Oost-Nederland	1	€ 34.768
Just Transition Fund (JTF)	2	€ 774.438
Kansen voor West III	6	€ 1.417.516
OPZuid EFRO 2021-2027	1	€ 427.992
Totaal	35	€ 5.694.386

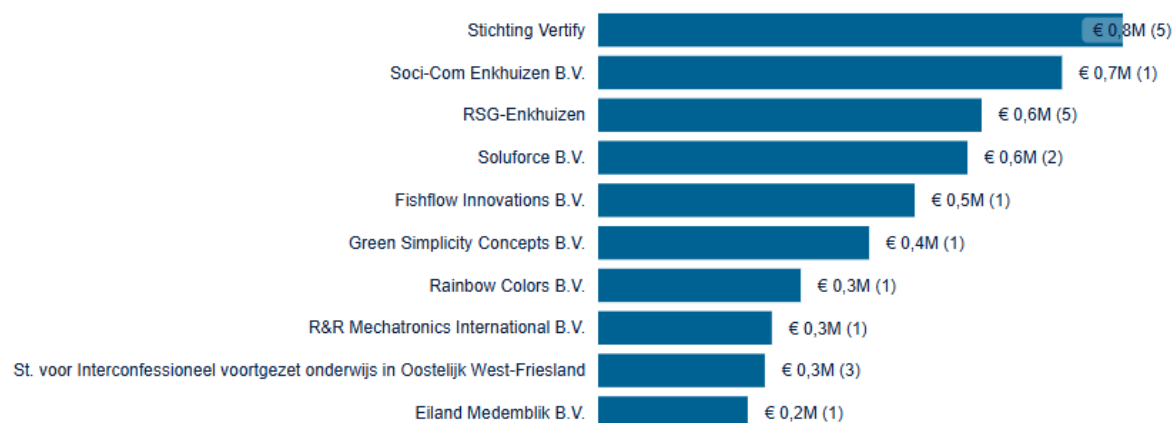
Tabel 1: Aantal projecten en Europese subsidie per Europees programma

Figuur 1: Europese subsidie (en aantal projecten) per bestuurlijk thema

Figuur 2: Europese subsidie (en aantal projecten) per topsector

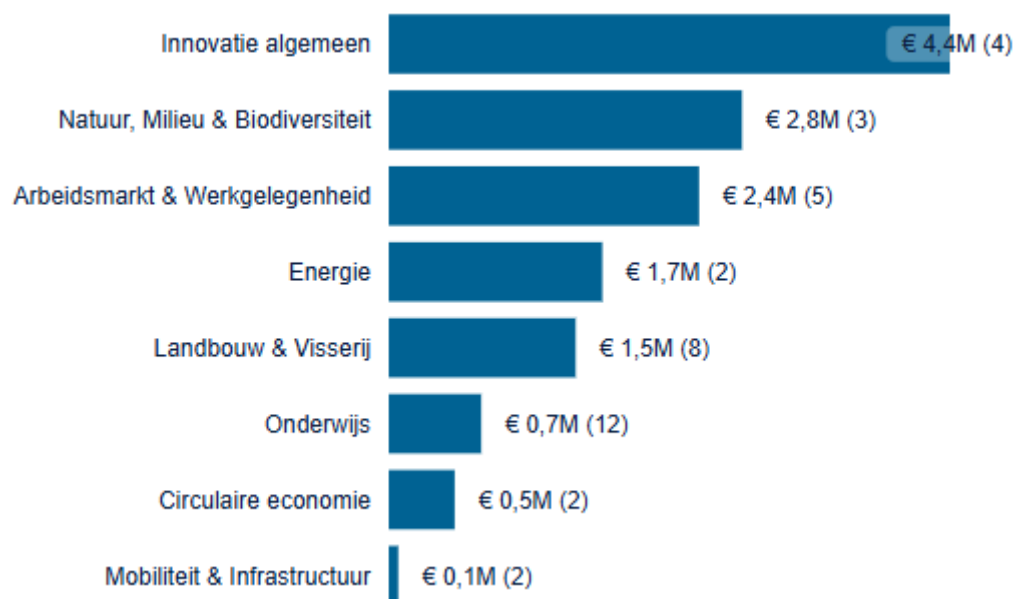
Figuur 3: Top-10 organisaties naar Europese subsidie (en aantal projectdeelnames)

Bijlage 8

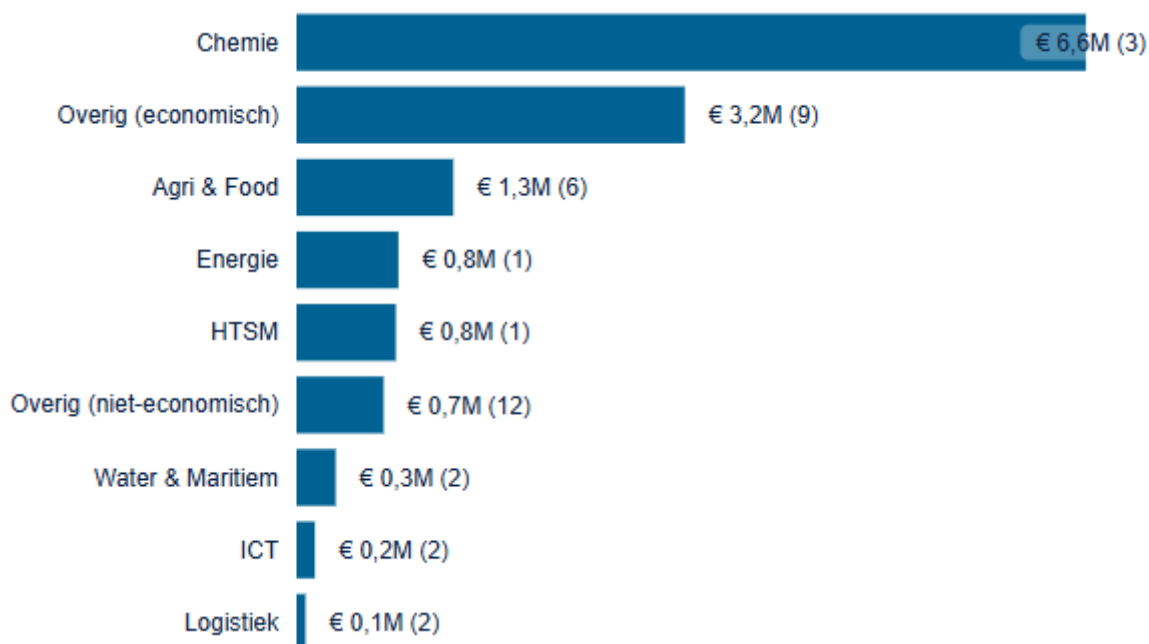
Deelgegevens Zaanstreek-Waterland

	Projecten	Europese subsidie
Europese regie	22	€ 6.084.452
CEF	1	€ 42.500
Digital Europe	1	€ 70.663
ERASMUS+	12	€ 725.619
Horizon Europe	8	€ 5.245.670
Nationale regie	8	€ 3.110.922
EMVAF	3	€ 675.974
ESF+	5	€ 2.434.948
Regionale regie	8	€ 4.875.099
EFRO 2021-2027 Noord-Nederland	1	€ 31.892
EFRO 2021-2027 Oost-Nederland	2	€ 83.376
Interreg VIA Vlaanderen-Nederland	1	€ 31.502
Just Transition Fund (JTF)	1	€ 4.000.000
Kansen voor West III	3	€ 728.330
Totaal	38	€ 14.070.473

Tabel 1: Aantal projecten en Europese subsidie per Europees programma

Figuur 1: Europese subsidie (en aantal projecten) per bestuurlijk thema

Figuur 2: Europese subsidie (en aantal projecten) per topsector

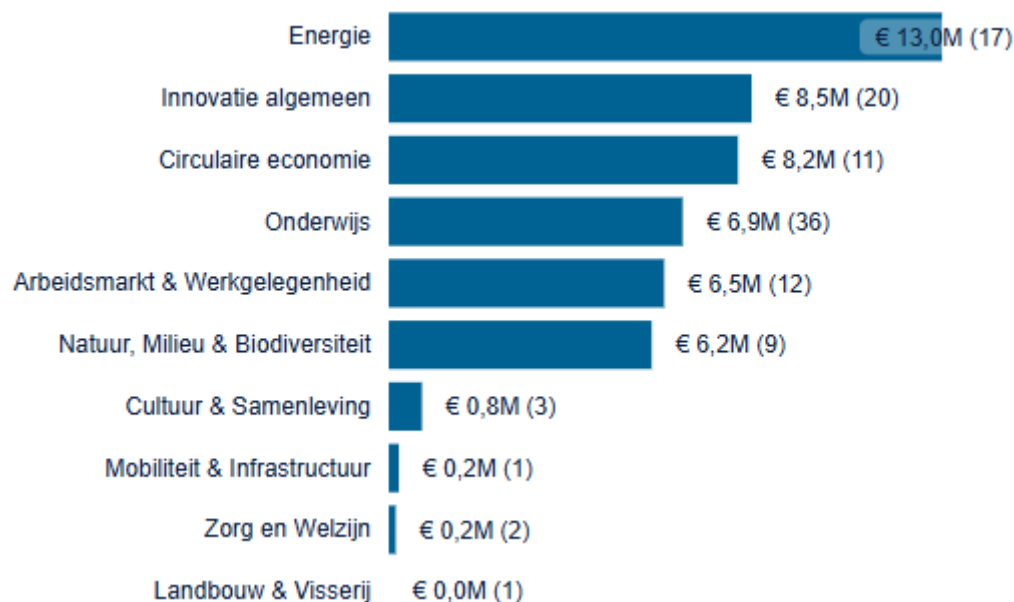
Figuur 3: Top-10 organisaties naar Europese subsidie (en aantal projectdeelnames)

Bijlage 9

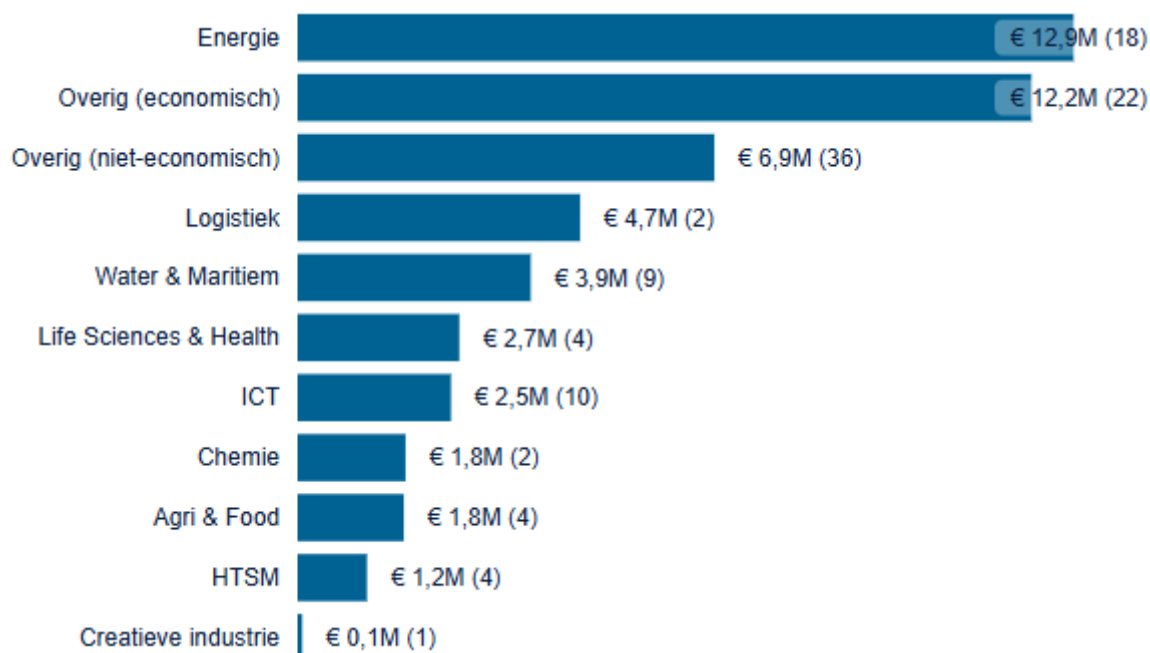
Deelgegevens Zuid-Kennemerland / IJmond

	Projecten	Europese subsidie
Europese regie	67	€ 19.501.559
CEF	1	€ 589.467
COSME	1	€ 0
Creative Europe	1	€ 76.923
Digital Europe	4	€ 289.282
ERASMUS+	35	€ 6.675.093
Horizon Europe	21	€ 4.716.157
LIFE	3	€ 4.657.137
ELENA	1	€ 2.497.500
Nationale regie	6	€ 2.684.546
EMVAF	1	€ 0
ESF+	5	€ 2.684.546
Regionale regie	39	€ 28.412.792
EFRO 2021-2027 Noord-Nederland	2	€ 91.164
Interreg VIA Duitsland-Nederland	1	€ 0
Just Transition Fund (JTF)	23	€ 24.955.315
Kansen voor West III	13	€ 3.366.313
Totaal	112	€ 50.598.897

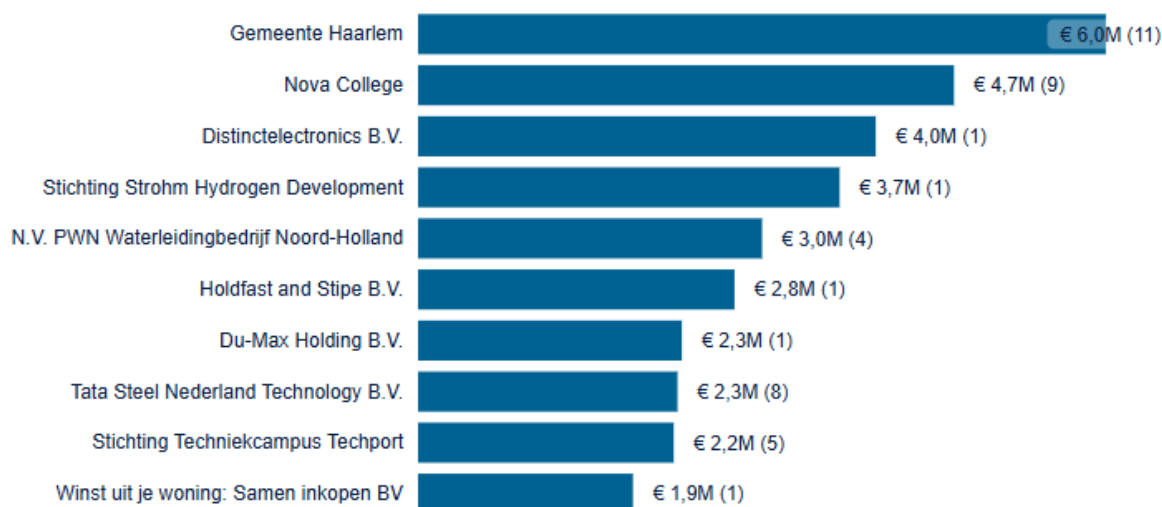
Tabel 1: Aantal projecten en Europese subsidie per Europees programma

Figuur 1: Europese subsidie (en aantal projecten) per bestuurlijk thema

Figuur 2: Europese subsidie (en aantal projecten) per topsector

Figuur 3: Top-10 organisaties naar Europese subsidie (en aantal projectdeelnemers)

Bijlage 10

Informatie Gemeenschappelijk Landbouwbeleid

Ruim 33% van de EU-begroting is gereserveerd voor landbouw, deze middelen worden beschikbaar gesteld via het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB). Veruit de meeste betalingen uit het GLB zijn premies en vergoedingen. Deze betalingen verschillen wezenlijk van de overige subsidieprogramma's zoals aanwezig in de monitoringsdatabase, aangezien dat projectgebonden subsidies zijn op basis van toegekende bedragen. De betalingen uit het GLB kunnen hierdoor slechts voor een beperkt deel geïntegreerd worden in de database, daarom zijn de betalingen uit het GLB hier apart inzichtelijk gemaakt.

Het GLB heeft in de jaren 2021 en 2022 haar betalingen voornamelijk nog gedaan gebaseerd op de GLB-structuur en -doelen uit de programmaperiode 2014-2020, maar met middelen uit de periode 2021-2027. Vanaf 2023 vinden de betalingen plaats op basis van het GLB 23-27. Nog steeds is de basisinkomenssteun het grootste onderdeel van het GLB, alhoewel dit stapsgewijs wordt afgebouwd. Vanaf 2023 kan de basisinkomenssteun worden aangevuld met ecoregelingen, waarvan de omvang wordt bepaald door de mate waarin een agrariër zich inspant op het gebied van verduurzaming. Daarnaast zijn diverse directe betalingsregelingen beschikbaar, waaronder extra vergoedingen voor landbouwers onder de 40 jaar. Het tweede onderdeel betreft het markt- en prijsbeleid. Dit betreft met name betalingen voor marktmaatregelen, die de afgelopen jaren vooral in de tuinbouwsector zijn ingezet. Samen met het eerste onderdeel komt de subsidie uit het Europees Landbouw Garantie Fonds (ELGF).

Het derde onderdeel richt zich op plattelandsontwikkeling die gefinancierd wordt uit het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (ELFPO). In Nederland zijn diverse maatregelen opengesteld voor aanvragen, waarbij in de uitvoering onderscheid is gemaakt tussen grondgebonden en niet-grondgebonden maatregelen. De toegekende subsidie van projecten gericht op niet-grondgebonden maatregelen zijn reeds in de database aanwezig (onder het programma ELFPO).

Overzichtstabel Europees programma – regionale regie

Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling	Om de economische verschillen tussen Europese regio's te verkleinen heeft de Europese Unie het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling opgericht. Kansen voor West III is één van de vier landsdelige EFRO-programma's.
ELFPO (Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling)	Europees fonds om het platteland van Europa te versterken. De Nederlandse uitvoering hiervan is het subsidieprogramma POP (Plattelandsontwikkelingsprogramma). Dit programma richt zich onder andere op: 1. Agrarisch ondernemerschap: versterken van innovatie, verduurzaming en concurrentiekracht; 2. Duurzaam beheer van natuurlijke hulpbronnen (verbetering waterkwaliteit); 3. Goede conditie van het platteland (biodiversiteit, natuur en landschap).
Interreg VIA Duitsland-Nederland	Subsidieprogramma om de Europese samenwerking tussen grensregio's te stimuleren en te bevorderen. Interreg VIA Deutschland-Nederland richt zich op grensoverschrijdende samenwerking tussen Nederland en de Duitse deelstaten Noordrijn-Westfalen en Nedersaksen. Het programma definieert de volgende prioriteiten: 1. Een innovatiever programmagebied; 2. Een groener programmagebied; 3. Samenwerken aan een verbonden grensgebied; 4. Een Europa dicht bij de burger in het grensgebied. De prioriteiten hebben als doel om het programmagebied zo goed mogelijk te laten ontwikkelen.
Interreg VIA Euregio Maas-Rijn VA Euregio Maas-Rijn (EFRO)	Subsidieprogramma om de Europese grensoverschrijdende projecten in het Maas-Rijngebied te ondersteunen. Het programmagebied van het Interreg VIA EMR (Euregio Maas-Rijn) programma omvat Limburg, Zuidoost Noord-Brabant en delen van België en Duitsland. Projecten op de volgende gebieden worden binnen dit programma gefinancierd: • Een slimmer Maas-Rijngebied; • Een groener, koolstofarm Maas-Rijngebied; • Een socialer Maas-Rijngebied; • Beter samenwerkingsbestuur in het Maas-Rijngebied.
Interreg VIA Vlaanderen-Nederland	Subsidieprogramma om grensoverschrijdende samenwerking tussen Vlaamse en Nederlandse organisaties te bevorderen. Het programmagebied omvat in Nederland de provincies Limburg, Noord-Brabant en Zeeland. In Vlaanderen gaat het om de provincies Antwerpen, Limburg, Oost-Vlaanderen, Vlaams-Brabant (enkel het arrondissement Leuven) en West-Vlaanderen (met uitzondering van de arrondissementen Veurne en Ieper). Interreg VIA Vlaanderen-Nederland kent vier onderdelen, met daarin diverse prioriteiten. De vier onderdelen zijn: 1. Een slimmer Europa;

Interreg VIB Noordzeeregio

2. Een groener Europa;
3. Een socialer Europa;
4. Een Europa zonder grenzen.

Subsidieprogramma om de transnationale samenwerking tussen partners (publiek en privaat) uit verschillende landen te stimuleren en te bevorderen. Naast Nederlandse regio's, maken regio's van de lidstaten België, Duitsland, Noorwegen, Zweden, Denemarken en het Verenigd Koninkrijk deel uit van het programmagebied. In het programma staan vier thematische prioriteiten centraal:

1. Robuuste en intelligente economieën in de Noordzeeregio;
2. Een groene transitie in de Noordzeeregio;
3. Een klimaatbestendige Noordzeeregio;
4. Betere governance.

Interreg VIB North West Europe

Subsidieprogramma om de transnationale samenwerking tussen partners (publiek en privaat) uit verschillende landen te stimuleren en te bevorderen. Het Noordwest-Europa-programma is van toepassing in de gemarkeerde regio's van Nederland en in regio's van de lidstaten België, Duitsland, Frankrijk, Ierland, Luxemburg en Verenigd Koninkrijk, alsmede Zwitserland. Deze samenwerking richt zich op vijf prioriteiten:

1. Een slimmer en klimaatbestendiger NWE-gebied;
2. Slimme en gelijkwaardige energietransitie;
3. Transitie naar een circulaire economie;
4. Bevorderen van innovatie in het NWE programmagebied;
5. Transitie naar een sociaal-inclusieve, duurzame en bestendige maatschappij.

Just Transition Fund (JTF)

Het Just Transition Fund (JTF) is een EU-financieringsinstrument voor regio's die afhankelijk zijn van fossiele brandstoffen en industrieën met een hoge uitstoot. Het programma wordt ingezet om de sociaaleconomische gevolgen van de klimaattransitie op te vangen, waarbij een aspect van het programma zich ook richt op de arbeidsmarkt. Het doel is om hen te helpen zich voor te bereiden op de transitie die nodig is om in 2030 minimaal 55 % emissiereductie en klimaatneutraliteit in 2050 te realiseren.

Overzichtstabel Europees programma – nationale regie

AMIF

Het Asiel, Migratie en Integratiefonds is een onderdeel van de subsidieregeling voor de Europese migratie- en veiligheidsfondsen (EMFV) 2021-2027. Het AMIF biedt subsidie voor de volgende vier doelstellingen:

1. Asiel en opvang;
2. Legale migratie;
3. Integratie;
4. Terugkeer.

EMVAF

Het Europees Maritiem, Visserij en Aquacultuur Fonds (EMVAF) geeft subsidie om innovatie te ondersteunen om de volgende hoofddoelen te ondersteunen:

- Het verder verduurzamen en flexibiliseren van de visserijvloot door innovatie;
- Het behouden van de aquacultuurproductie;

- Een bijdrage leveren aan natuuronderzoek- en behoud;
- Ervoor zorgen dat Nederland haar verplichtingen uit het gemeenschappelijk Visserijbeleid op het gebied van datacollectie en controle- en handhaving nakomt.

ESF+ Het Europees Sociaal Fonds+ (ESF+) is het belangrijkste Europese middel om werkgelegenheid te ondersteunen, mensen aan werk te helpen en te zorgen voor eerlijke arbeidskansen voor alle EU-burgers. Er zijn drie focuspunten:

1. Kwetsbare en werkzoekenden;
2. Voedselhulp;
3. Sociale Innovatie.

ISF (Fonds voor de Interne Veiligheid) Het fonds voor de Interne Veiligheid (ISF) is onderdeel van de subsidieregeling voor de Europese migratie- en veiligheidsfondsen (EMFV) 2021 – 2027. De subsidieregeling ISF bevat uit drie doelstellingen:

1. Verbeteren en vergemakkelijken van uitwisseling van informatie;
2. Verbeteren en intensiveren van grensoverschrijdende coördinatie en samenwerking;
3. Ondersteunen van versterking van capaciteiten van lidstaten voor het voorkomen en bestrijden van criminaliteit, terrorisme en radicalisering en beheersen van veiligheid gerelateerde incidenten, risico's en crises.

Overzichtstabel Europees programma – Europese regie

CEF (Connecting Europe Facility)	De Connecting Europe Facility (CEF) ondersteunt een efficiënte, geïntegreerde, duurzame en multimodale infrastructuur in de EU. CEF heeft de volgende pijlers: 1. CEF-Energie; 2. CEF-Digitaal; 3. CEF-Transport. 3. CEF 2021-2027 onderstreept de synergiën tussen de vervoers-, energie- en digitale sector en stimuleert sector overstijgend werk op gebieden als geautomatiseerde mobiliteit en alternatieve brandstoffen.
COSME	COSME staat voor 'Competitiveness of enterprises and SMEs' en heeft als doel om het concurrentievermogen van het MKB in Europa te verbeteren. Het programma ondersteunt het MKB op de volgende gebieden: 1. Toegang tot financiering; 2. Toegang tot internationale markten; 3. Een gunstig ondernemersklimaat.
COST	Coördineren en afstemmen van nationaal gefinancierd onderzoek dat fundamenteel en/of precompetitief van aard is, gericht op vreedzame doeleinden: vraagstukken die voor verschillende landen een gelijke strekking hebben en een basis vormen voor harmonisatie en regelgeving.
Creative Europe	Het programma Creative Europe heeft tot doel de Europese creatieve en culturele sector te stimuleren en daarmee bij te dragen aan zowel de economie, werkgelegenheid, innovatie en sociale cohesie in Europa als ook de verdere ontwikkeling van de Europese cultuur. Het programma bestaat uit drie onderdelen, te weten: 1. Cultuur; 2. Media; 3. Sector overschrijdend innovaties en acties.

Deze drie onderdelen hebben samen twee hoofddoelstellingen:

1. De bescherming, ontwikkeling en bevordering van de Europese culturele en taalkundige verscheidenheid en het culturele en taalkundige erfgoed;
2. Het economische potentieel en concurrentievermogen van de culturele en creatieve sectoren te vergroten, met name de audiovisuele sector.

Digital Europe

Digital Europe is het Europese programma gericht op digitalisering in de Europese Unie. Het programma zet zowel in op het ontwikkelen van technologie als het toepassen van die technologieën in de samenleving. Digital Europe richt zich op de volgende prioriteiten:

1. Supercomputing;
2. Artificial Intelligence;
3. Cybersecurity;
4. Advanced Digital Skills;
5. Breed gebruik van digitale technologieën in de economie en samenleving.

EEE-F

Publiek-privaat partnerschap van de Europese Unie met EIB en een Duitse en Italiaanse bank, gericht op mitigatie van klimaatverandering. Financiering voor energie-efficiëntie, gebruik van hernieuwbare energiebronnen en 'schoon stedelijk transport'. Begunstigden zijn lokale, regionale en mogelijk nationale overheden of publieke en private ondernemingen die namens deze overheden optreden.

ELENA

Met de ELENA subsidie steunt Europa samen met de EIB (Europese Investeringsbank) steden en regionale overheden bij de uitwerking van hun innovatieve investeringsprogramma's of projecten. ELENA bestaat uit drie onderdelen:

1. Energie-efficiëntie;
2. Duurzame residentiële gebouwen;
3. Stedelijke mobiliteit en transport.

Erasmus+

Erasmus+ is het Europese subsidieprogramma voor onderwijs, jeugd en sport. Aan de basis staat de gedachte dat investeringen in onderwijs, opleidingen en niet-formeel leren van cruciaal belang zijn om mensen - ongeacht hun leeftijd of achtergrond - de kans te geven zich voortdurend te ontwikkelen oftewel: een leven lang te leren. Erasmus+ kent in de programmaperiode 2021-2027 de volgende prioriteiten:

1. Inclusie en diversiteit;
2. Digitalisering;
3. Participatie;
4. Green Erasmus+ (duurzaamheid, milieu en klimaat).

Europe for Citizens (CERV)

Europees programma gericht op het actief maken van burgers voor de Europese samenleving. Het programma kent vier pijlers:

1. Gelijkheid, rechten en gendergelijkheid;
2. Betrokkenheid en participatie van burgers;
3. Daphne (geweld);
4. Waarden van de Unie.

European Defence Fund

Het European Defence Fund (EDF) is gericht op het ondersteunen van gezamenlijk defensie onderzoek in Europa en het bevorderen van een innovatieve en competitieve industriële basis op het gebied van defensie. Daarmee beoogt de EU sneller en kosten effectiever belangrijke strategische defensiecapaciteiten te verwerven in EU-verband.

European Urban Initiative	Het Europees programma European Urban Initiative richt zich op proefprojecten en innovatieve oplossingen voor duurzame stadsontwikkeling. Projecten met de volgende onderwerpen vallen onder European Urban Initiative: • Milieu en klimaat; • Inzet van digitale technologie ten behoeve van innovatie; • Cultuur en erfgoed; • Duurzaam toerisme; • Veiligheid in stedelijke gebieden.
Europees Globaliseringsfonds	Het Europees fonds voor aanpassing aan de globalisering biedt steun aan mensen die hun baan verliezen door structurele veranderingen als gevolg van globalisering.
Eurostars	Eurostars ondersteunt innovatief MKB bij internationale onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten. De doelstelling van Eurostars is de groei en innovativiteit van het MKB te bevorderen. Dit door internationale onderzoeks- & ontwikkelingsprojecten door het MKB te stimuleren. Projecten dienen gericht te zijn op het creëren van innovatieve producten, processen en diensten voor commercialisering.
Horizon Europe	Horizon Europe is hét financieringsprogramma voor onderzoek en innovatie. De belangrijkste doelstelling is het stimuleren van wetenschap en innovatie in het bedrijfsleven en de academische wereld. Een projectvoorstel moet altijd passen binnen één van de pijlers van Horizon: 1. Pijler 1: Excellent Science; 2. Pijler 2: Global Challenges and European Industrial Competitiveness; 3. Pijler 3: Innovative Europe.
Interreg VIC Europe	Interreg VIC Europe is het Europese programma dat ten doel heeft om beleidsleren, op het gebied van regionale ontwikkeling, tussen nationale, regionale en lokale overheden te ondersteunen. Interreg Europe zet zich in op drie thema's: 1. Een concurrerender en slimmer Europa; 2. Een groener en veerkrachtiger Europa; 3. Een socialer en inclusiever Europa.
Innovation Fund	Het Innovation Fund financiert projecten die innovatieve koolstofarme technologieën demonstreren. Het doel is om marktklare oplossingen voor de industrie te realiseren, waarmee ook deze sector klimaatneutraal wordt. Het Innovation Fund richt zich op zeer innovatieve technologieën en grote flagship projecten die aanzienlijke emissiereducties kunnen opleveren. Het gaat het demonstreren van unieke, zeer innovatieve projecten.
Interregional Innovation Investments (I3)	Het nieuwe I3 programma heeft als doel om interregionale innovatieprojecten te ondersteunen in commercialiserings- en opschalingsfasen. Nederlandse organisaties kunnen meedoen in beide onderdelen van het programma: 1. financiële en adviserende steun voor investeringen in interregionale innovatieprojecten 2. financiële en adviserende steun voor het ontwikkelen van waardenketens in minder ontwikkelde regio's.
LIFE	LIFE is hét Europese programma voor activiteiten en projecten die een bijdrage leveren aan het klimaat, het milieu en de natuur. Het programma biedt voor veel verschillende onderwerpen mogelijkheden, denk aan energie-efficiëntie, biodiversiteit, luchtkwaliteit en circulaire economie.

LIFE bestaat uit twee subthema's met eigen prioriteiten en bijbehorende openstellingen.

1. **Subthema Milieu**

Natuur en Biodiversiteit

Circulaire economie en levenskwaliteit

2. **Subthema Klimaat**

Klimaatmitigatie en -adaptie

Transitie naar schone energie

URBACT

URBACT is het Europese territoriale coöperatieprogramma. URBACT bevordert duurzame geïntegreerde stedelijke ontwikkeling in steden in heel Europa en is een succesvol instrument van het Europese cohesie beleid. URBACT richt zich op:

1. Capaciteit om stedelijk beleid te ontwikkelen;
 2. Ontwerpen van beleid;
 3. Implementatie van beleid;
 4. Opbouwen en delen van kennis.
-

1. Geen armoede	Projecten gericht op het verminderen van armoede in brede zin (welvarendheid, dus niet enkel financieel), alsook de impact van armoede. Kan ook gaan om het beleid dat gericht is op het verminderen van armoede.
2. Geen honger	Voor Nederland gericht op de duurzaamheid van voedselproductie (voedselzekerheid) en de impact op de kwaliteit van de leefomgeving en het dierenwelzijn. Ook het tegengaan van voedselverspilling. Voorbeelden: ontwikkelen nieuwe genetische rassen groentes die bestand zijn tegen klimaatverandering of project gericht op verbeteren van dieet van jongeren.
3. Goede gezondheid en welzijn	Vermijden van overlijden, tegengaan van ziektes, preventie van schadelijk gedrag, gezinsplanning, betaalbaarheid gezondheidszorg, vaccinaties, financiering van gezondheidszorg zelf, verkeersveiligheid, mentale gezondheid, en toegang tot medicijnen.
4. Kwaliteitsonderwijs	Van voorschoolse educatie tot een leven lang leren. Ook het tegengaan van genderongelijkheid in onderwijs en projecten gericht op analfabetisme horen bij deze SDG.
5. Gendergelijkheid	Tegengaan discriminatie, gelijke beloning en kansen voor arbeid, tegengaan seksuele uitbuiting, toegang tot seksuele en reproductieve gezondheid, erkenning onbetaalde zorg en arbeid, deelname in besluitvorming.
6. Schoon water en sanitair	Voor Nederland: projecten gericht op kwaliteit van water en efficiënt watergebruik. Bijvoorbeeld waterzuivering en stoppen van lozen chemicaliën in water.
7. Duurzame energie	Ontwikkeling en gebruik van technologieën voor energiebesparing en hernieuwbare energiebronnen. Ook projecten gericht op infrastructuur voor nieuwe energiebronnen.
8. Waardig werk en economische groei	Projecten gericht op economische groei, productiviteit, diversificatie van arbeid, groei van MKB & ondernemerschap, arbeidsrechten en waardig werk voor alle soorten mensen.
9. Industrie, innovatie en infrastructuur	Projecten gericht op het ontwikkelen van de infrastructuur (wegen, spoor etc.), duurzame industrialisering, het verbeteren van wetenschappelijk onderzoek en in algemene zin projecten gericht op technologische innovaties. Ook toegang tot ICT.
10. Ongelijkheid verminderen	Projecten gericht op het verminderen van de ongelijkheid tussen landen en intern op gelijke kansen binnen de sociale infrastructuur. Onder andere: gelijk inkomen, sociale, economische en politieke inclusie, volksvertegenwoordiging, migratie en mobiliteit en tot slot verbeteren mogelijkheden voor internationaal geld overmaken.
11. Duurzame steden en gemeenschappen	Aanbod van betaalbare huisvesting, gezonde leefomgeving (parken, luchtkwaliteit, openbare ruimte), vervoerssystemen en verkeersveiligheid, beschermen en veiligstellen cultureel en natuurlijk erfgoed en klimaatadaptatie van steden (ook rampenrisicobeheer).
12. Verantwoorde consumptie en productie	Efficiënter gebruiken van grondstoffen, verminderen voedselverspilling, afvalproductie verminderen (veel projecten gericht op circulaire economie vallen hier dus onder), informatievoorziening over duurzame levensstijl in balans met de natuur.
13. Klimaatactie	Projecten gericht op het vergroten van de veerkracht en aanpassingsvermogen in het land, de integratie van klimaatverandering in beleid en projecten over bewustwording van klimaatverandering/adaptatie/mitigatie.
14. Leven in het water	Projecten gericht op het behouden en duurzaam gebruiken van oceanen, zeeën en maritieme hulpbronnen. Vervuiling in zee tegengaan, duurzaam beheer van zee- en kustecosysteem, regulering visvangst & herstellen visvoorraad, wetenschappelijk onderzoek op dit gebied.
15. Leven op het land	Projecten gericht op het beschermen, herstellen en duurzaam beheren van het leven op het land in alle vormen (ook zoet water, bijvoorbeeld meren). Hieronder vallen o.a. bosbeheer, tegengaan verlies biodiversiteit, tegengaan stroperij en maatregelen tegen invasieve soorten dieren en planten.
16. Vrede, justitie en sterke publieke diensten	Verminderen van alle vormen van geweld, gelijke toegang tot het rechtssysteem, einde aan corruptie, doeltreffende, verantwoordelijke en transparante instellingen,

17. Partnerschap op doelstellingen te bereiken

participatie in besluitvorming verbeteren. Ook projecten voor terrorismebestrijding bijvoorbeeld.

Projecten gericht op versterken van samenwerkingen tussen landen, het ontwikkelen en overdragen van (ecologische) technologie, en het bevorderen van publiek-private partnerschappen.
